პროლეტარებო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების — და — სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, ჭითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე
გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან ლ მის 12 საათამდე.
ტელეფ.) რედაქტორის 14—76) მდივნის 10—68

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პრეს., № 84, ტელეფონი № 8—81.
ხელიმოწერის ფასი
მუშა - მოსამსახურეთათვის, გლეხების წითელარმიელების, მოწოფეების და მასწავლებლებისათვის — 1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან., 30 კ.
საქართველოს ფოსტებში: ნონპარელის სტრიქონი ტექსტის ბოლოში—80 კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტექსტის ბოლოს ნონპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებელი, გარდა განცხადების ფასისა, იხდის 10 % სტამპილიოს გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ბოლოგერ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტი“-ს ექსპედიცია მოთავსებულია კაბოს ქ. № 68, ტელ. 5—43

დღიური

— რუმინეთის პოლიციის თავდასხმა უნიტარული პროფკავშირების ყრილობაზე.
— ჟენევაში გაემგზავრა საბჭოთა დელეგაცია ბაჟიანობის მომმზადებელ კომისიის სესიაზე.
— მუშურ-გლეხური ბლოკის გამარჯვება ბუენოს-აიროსში.
— ფიქიართა გაფიცვა გასტონში (ამერიკა) ფართოვდება.
— დარბაზობა საბჭოთა სამხედრო ატაშეს პატივსაცემად რიგელში.
— ვანიური ჩხრეკა და დაპატიმრება პოლონეთში.
— ამანულა მიიწვევს ქაბულისაკენ.

ხუთშაბათი, 11 აპრილი 1929 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კაპ. № 81 (2427)

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეხუთე ყრილობა

საქართველოს მთავრობის ანგარიში

ამხ. ფილიპე მახარაძის მოხსენება

ჩვენი აღმშენებლობა და მტრების უნიადაგო იმედები

ამხანაგნო, ჩემი მოხსენება შეიცავს ანგარიშს საქართველოს საბჭოთა მთავრობის ორი წლის მუშაობისას. ეს მუშაობა მდგომარეობს ერთი მხრით სახალხო მეურნეობის განვითარებაში და მეორე მხრით კულტურული განმანათლებელ საქმიანობის გაძლიერებაში. ამხანაგებო, რა თქმა, უნდა უფრო კარგი იქნებოდა, რომ აქ თქვენს წინაშე წარმომედგინა ზოგიერთი დამახასიათებელი მოვლენები, რუქები, დიაგრამები, მაგრამ ამისა მოხერხება სხვადასხვა საპატრო მიზეზების გამო შეუძლებელი იყო. ყოველ შემთხვევაში, ამხანაგებო, ეს მოხსენება არ არის მარტო მშრალი ანგარიში. ეს მოხსენება შეიცავს არა მარტო იმ საქმიანობას, რომელსაც ეწეოდა მთავრობა, არამედ იმ პრობლემებსაც, რომელშიც მას უხდებოდა მუშაობა.

ეს მუშაობა, რომელიც ამ ორი გასული წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა, რა თქმა უნდა, არ არის მოწყვეტილი წინანდელ მუშაობას. და ამავე დროს ის არის გამოსავალი წერტილი მომავალ საქმიანობისათვისაც. აქვე უნდა აღვნიშნო ამხანაგებო, რომ ჩემ მოხსენებაში მე ვერ შევსძლებ ამოვწურო ყოველ მხრივ ეს მუშაობა. უკეთეს შემთხვევაში მე შევძლებ მხოლოდ შევეხო უმთავრეს დამახასიათებელ მომენტებს.

თავის თავად იგულისხმება, რომ 8 წლის და უფრო —მტის განმავლობაში, ე. ი. იმ დროს მანძილზე, რაც არსებობს საბჭოთა ხელისუფლება ჩვენს მუშაობაში აუცილებლად არის უდიდესი მიღწევები. მაგრამ, ამხანაგებო, ჩვენ ვერ შევჩერდებით მხოლოდ ამ დადებით მხარეებზე, ჩვენ არ უნდა დავკმაყოფილდეთ მხოლოდ იმით, თუ რას მივაღწიეთ. პირიქით, ჩვენ უნდა დავსვათ საკითხი: შეიძლებოდა თუ არა მეტის გაკეთება? თუ შეიძლებოდა და არ გაკეთდა, რა იყო ამის მიზეზი? მე არ შეიძლება არ მოვიყვანო აქ ერთი ყოფილი ჩვენი „თანამემამულის“ გამტონ ნიე რამიშვილის შეხედულება საბჭოთა კავშირზე, რომელიც მას აქვს დაწერილი გასული წლის უკანასკნელ თვეებში. ეს ვაუბატონი, რომელიც აქედან გაიქცა ამ 8 წლის წინეთ, აღტაცებას ეძლეკა იმის გამო, რომ ევროპაში კაპიტალისტების ერთ ნაწილს, რომელთაც თავიანთი კაპიტალი დაბანდებული ჰქონდათ ყოფილი იმპერიალისტური რუსეთის მრეწველობა - წარმოებაში უნდოდათ მოეკიდოთვით თავიანთი მთავრობებისაგან სხვა დასხვა ხასიათის რეპრესიების მოღება საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ.

აი, ეს ვაუბატონი რამიშვილი აღტაცებული არის ამის გამო და სწერს, თითქოს მოახლოებული საბჭოთა კავშირის დაცემის დრო. ის აზვიადებს ჩვენს სამეურნეო სიძნელეებს და იმედს გამოსთქვამს, რომ საბჭოთა ხელისუფლების აღსასრული მოახლოვებულია. რამიშვილს, რომ კითხოთ, მისი აზრით დღის წესრიგში სდგას მხოლოდ საკითხი: ვინ იქნება საბჭოთა ხელისუფლების მემკვიდრე.

რა თქმა უნდა, ამხანაგებო, ამაზე რამიშვილს ჩვენ მოვახსენებთ, რომ უმიდოდა ეა ამოთ მისი მოლოდინი, ტყუილია ფიქრი ცოცხალი დათვის ტყავს განაწილებაზე, ჩვენ სრული დარწმუნებით შეგვიძლიანთ ვსთქვათ, რომ ამ დღეს ისინი ვერ მოეხწრებიან ჩვენ უპირველეს ყოველისა ჩვენ არ უნდა დავზოგოთ და უნდა გამოვაჩაროთ ყოველივე ჩვენი ნაკლოვანებანი, რათქმა უნდა ამ ნაკლოვანებანი შესახებაც რამიშვილი კიდევ დადგება ცერეზზე და დაიწყებს სიამოვნებით ყვირილს საბჭოთა ხელისუფლების დასამარების შესახებ. მაგრამ ჩვენ არასოდეს არ უნდა შეეფშნილეთ ჩვენი ნაკლოვანებანის გამოქვეყნებას, ჩვენ აშკარად უნდა ვალიარით ხოლმე, რომ მშენებლობაში ვგაჭეს ესა და ეს ნაკლი.

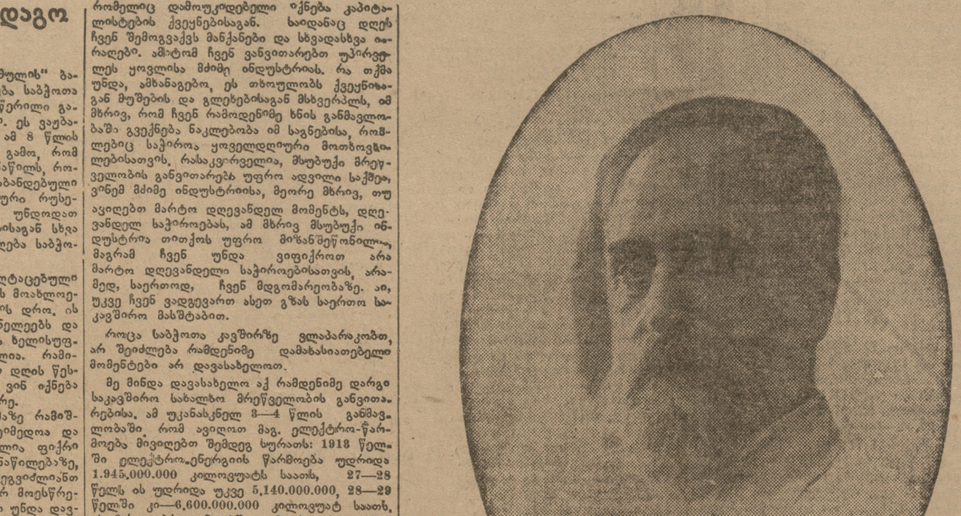

ჩვენი აღმშენებლობის ნაკლოვანებანი

რა აბრკოლებდა ჩვენ მშენებლობას? აქ მე მინდა რამოდენიმე სიტყვით მოკლედ დავახასიათო ის მიზეზები, რომელნიც არსებობდა წინედ და შემდეგ, თუმცა ბევრი მთგანი ავიცდინეთ თავდაპ, მაგრამ ზოგიერთისაგან ვერ განვთავისუფლებულვართ დღესაც. რა-მოგონ არის მიზეზები ჯერ ერთი მრეწველობა ჩვენი ქვეყანა ჩამორჩენილი იყო და დღეს საც საფუძველი ამ მხრივ, როცა აღმშენებლობას შეეფლეთ. მეორე მხრივ ჩვენ ბრძოლა ომ არსებობს მტკიცე ნიადაგი, რომელზედაც უნდა დამყარებულიყო ჩვენი აღმშენებელობა. ამა მიუმატეთ კიდევ, რომ ჩვენში არ იყო საკმარისი რიცხვი გამოცდილ და სანდო ტეხნიკური ძალებისა ან, თუ იყო, მეტად ცდილე. ამავე დროს პატარა საქართველო წარმოადგენდა ისეთ ქვეყანას, სადაც გარდა უმთავრესი ეროვნებისა, ქართველებისა, ცხოვრობდნენ და ცხოვრობენ სხვადასხვა ეროვნებანიც, რომელთაც აქვთ თავისი ენა, ზნე-ჩვეულება და თავისი კულტურაც. მენშევიკები, როგორც იცით, ამ პოლიტიკას აწარმოებდნენ, რომ საქართველოში მარტო ქართველები უნდა იყვნენო. საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში საქართველო უნდა შეიქმნას ყველა ამ ეროვნებათა თავშესაფრად და სრულიად თანაბარი უფლებების უზრუნველმყოფელ ქვეყნად, რომლებიც ჩვენში სცხოვრობენ. ეს უდიდა ქუშპრიტებაა, მაგრამ ამავე დროს ეს ჭკვნის დიდ სიძნელეს, იმიტომ, რომ ის ეროვნებანი, რომლებიც ცხოვრობენ ჩვენში, ბევრ შეთხვევაში კულტურულად უფრო დაბალ დგანან, უფრო ჩამორჩენილნი არიან, ვიდრე ქართველები. რა თქმა უნდა, თვით ქართველებშიაც არიან ისეთი ტომები, რომლებიც უფრო დაბალ საფეხურზე დგანან კულტურის მხრივ, ვიდრე უმთავრესი ტომი, მაგრამ იუ აილეთ ბერძნები, ასირიელები, ებრაელნი და სხვადასხვ. ისინი, უეჭველია, ძალზე ჩამორჩენილები არიან. ზოგიერთ მთგანს არ მოეპოება თავისი ლიტერატურა და ანბანიც კი. ხოლო ამ უკანასკნელ ხანებში ჩვენ ფსქელიდამდეთ შეგვეკმნა პირობები მათთვის საკუთარ ენაზე მაცადინობისა. თავის თავად ცხადია, რომ ამ კულტურულ ჩამორჩენას თან ექცევა ეკონომიური ჩამორჩენაც.

საქართველოში საბჭოთა მთავრობის მუშაობა უნდა აეფასებინა ეს მომართული იქნიკენ, რომ მტკიცე ნიადაგზე დამდგარიყო ამ საქმის ნორმალური განვითარება. ჩვენ უნდა შეგვეძლო მათთვის სოციალისტურ მშენებლობაში მონაწილეობის სრული შესაძლებლობა. ეს ქმნიდა დიდ სიძნელეებს ჩვენს მუშაობაში, მაგრამ ჩვენ მოწყდინებული ვართ, რომ, როგორც არ უნდა დაგვიჯდეს, დავძლიოთ ეს სიძნელეები, თუ როგორ მოგონ მიმდინარეობდა ეს მუშაობა, ამის შესახებ ქვეით ვილაპარაკებთ.

ჩვენს დიდ ნაკლს მუშაობაში წარმოადგენდა ეს ზეგმანი. დიდი ხნის განმავლობაში ჩვენ ვერ შევძელთო დაგვემყარებინა მტკიცე ვეგმა ჩვენს მუშაობაში. რასაკვირველია, ეს შეტად აფერხებდა ჩვენს საქმიანობას. უმეტეს ნაწილად ამ ვარცოფთ, თუ სად და როგორ წწევიოდა მუშაობა ან როგორ ოწყვიდოდა ... ვაუბატონობისთ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ეს მე ულე დაწყებული იყო. გარდა ამისა ეოთ დიდ დაბრკოლებას წარმოადგენდა ის გარემოება, რომ არ, გაკედა არამც თუ კარაგდ მოსაზადოფილი სპეციოლისტებსა სათანადო რიცხვი, არამედ შესაფერი ხელმძღვანელობაც კი. ეს გარემოება აფერხებდა და დღესაც აფერხებს ჩვენს სამეურნეო მშენებლობას. თქვენ ხშირად ეცნობით გაზეთებში, ყრილობებზე, თათბირებზე, თუ სხლიმეზეზე იმ არანორმალურ ამბებს, რომელებსაც ადგილი აქვს ჩვენ მეურნეობაში. ეს არის უკანონობა, დაუზოგველობა, ფლანგვა და, უმეტეს შემთხვევაში, საქმის უცოდნარობა.

აიღეთ უბრალო მაგალითი:

ამ უკანასკნელი დღეებში ამოიკითხავდით გაზეთებიდან, თუ როგორ დანაშაულობრივ შემთხვევებს ჰქონდა ადგილი ბაკოს ცხოლობაში. ამხანაგებო, შეიძლება ზოგიერთი რამ ამ საკითხში გადაპრბებული იყოს; მაგრამ ყველა ჩვენთაგანმა იცის, რომ საერთოდ ფეგარეი ეკონომიკა ცხვება. ამას ვერ მივაწერთ ფეკვლის ოვარგოსობას. აქ არიან მოუმზადებელი ხელმძღვანელები, ერთი მხრივ და, მეორე მხრივ, კოოპერატიფული აპარატებზეაც მეოკალთებელი არიან არა სამეფო პირები.

შემდეგ, ამხანაგებო, მე უნდა შევჩერდეთ თქვენი ყურადღება ოთრო ხერხოზეფ ფატმაზე. მე მოგახსენებთ, რომ ჩვენს მშენებლობაში დიდი ნაკლი გვქონდა, რის საერთო მიზეზიც ეკლინ ზოგადათ ჩამოვთვალეთ. ზეზრად წამოწყებები, რომელიც ეუნდა დამეჯდარიყო ეს თუ ის თანმა, მაშენელობის დროს ერთიორად ეჯდებოდა. მაგალითად: ბორჯომის საბტეტე ქარხანა უნდა დამეჯდარიყო 500.000 მ. დაჯდა 1.142.000 მანეთი. კიდევ საჭიროა ქარხნის სრულიად დამთავრებისათვის 390000 მანეთი. მარცლისის ქარხანა უნდა დამეჯდარიყო 750.000 მან., დაჯდა 1.183.000 მან. მის დამთავრებისათვის საჭიროა კიდევ 316,000 მან. შემოსნის სახერხი ქარხანა უნდა დამეჯდარიყო 695.000 მან. დაჯდა 839.000 მან. საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ აშენებულ ელექტრო - სადგურებზე უნდა დახარჯულიყო 5.980.000 მან., დიახაც ჯერ 19.543.000 მან. ასი ათასი მაგალითები ბევრი გვაქვს. იმის მაგვარად, რომ მათი აშენება დავამთავროთ გათვალისწინებულ ერთ-ორ წელზედ, გრძელდება 3-4-5 წელიწადი. ეს გარემოება აფერხებს ჩვენს მშენებლობას, აძ ვიარებს მას და ინრდება ზარალი.

ვიტყვი კიდევ აქ იმ ახალშენების შესახებ, რომელებიც შენდება ქუთაისში და რომელთა მდგომარეობაც ამ უკანასკნელ დროს გაზეთნი იყო აღწერილი. ეს არის დანაშაულებრივი უყურადობა, დაუდგენრობა და ბოროტმოქმედება. ჩვენ არ შეგვიძლია და არავითარი ხელფუფელი არა გვაქვს მთავარ ხელმძღვანელებს დავსწამოთ რაიმე ბოროტი განზრახვები, მაგრამ ფაქტი ეს არის, რომ აშენებლობას ეკლდა ხელი მზოვნელნის. ყველაფერი ეს შეეხება წარსულს, მაგრამ ჩვენ არა ვართ დაზღვეულნი სასი ეთი უყურადოობისაგან დღეს და მომავალში. მაგალითად ეკიდე ბევრია. თუნდაც ავეიღოთ აპარეკალის ბიდრიოელსადგურის აშენება. მაგრამ, თუ დრო დამჭირეს, ამის შესახებ შემდეგ ვიტყვი.

მე ვლაპარაკობ უმთავრესად ახალ წამოწყებებზე, რომელებიც გაერთიანებული უმალლეს სამეურნეო საბჭოში.

ჩვენი გენერალური ხაზი და განვითარების ტემპი

გარდა ამისა ჩვენ გვაქვს დიდი მნიშვნელობა სხვადასხვა ხასიათის მრეწველობანი. ეე მიდგა შეეჩერდ ჩვენს ცენზიან მრეწველობაზე, რომელიც იყოფა რამდენიმე დარგად. ერთი დარგი ამ მრეწველობისა გაერთიანებულია უმალლეს სამეურნეო საბჭოში. ამავე ცენზიან მრეწველობის ეკუთვნის ზოგიერთი მეურნეობა - საწარმოებიც: სახალხო მამულები, ბორჯომის მინერალური წყლები და ბავოთვე კომეშალური მრეწველობა ნაწილი ოოვან. მეორე დარგი წარმოადგენს კოოპერატიფ მრეწველობას. მესამე — კერძო მრეწველობას და მეოთხე — საკონცესიო მრეწველობას. მაგრამ, სანამ გადავიდოდეე მასზედ, თუ რა ცვლილებები მოხდა ამ ორი წლის განმავლობაში, მე მინდა თქვენ ეურადღება შევაჩერო შემდეგ გარემოებაზე.

ჩვენი მშენებლობა არის სოციალისტური, ე. ი. მრეწველობის უმეტეს ნაწილად არის მუშათა ვლასის ხელში, სულერთია არის ეს სახელმწიფოებრივი, კოოპერატიფული, თუ საკონცესიო. მაგრამ ეს კიდევ არ არ... ეკმარიხი, რომ ვგავიგალისწინოთ, თუ როგორ ვითარდება საქართველოში ეს სოციალისტური მრეწველობა. ჩვენი უმთავრესი ყურადღება აქ უნდა მიექცეს ისა, თუ რა გზით, რა მიმართულებით ვითარდება იგი, თქვენ იცით, ამხანაგებო, რომ ჩვენს სახალხო მეურნეობის განვითარებას მიმართულებას და გეზს აძლევს კომუნისტური პარტია. თავის უკანასკნელ ყრილობაზე კომუნისტურმა პარტიამ აღნიშნა, თუ რა გზით უნდა სწარმოებდეს ჩვენში სოციალისტური მ რეწველობის განვითარება. რა თქმა უნდა ეს გარემოება, ე. ი. ეს გეზი, ეს მიმართულება არ ეიხსნება მარტო ჩვენი შინაური პირობებით, ეს ეიხსნება არა ნაკლებ სამხრეთ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობითაც. ეს მდგომარეობა ისეთია, რომ ჩვენ გვაძლევს მუდამ სადარაჯოზე ვდგეთ. ჩვენ გარშემოტყმული ვართ კაპიტალისტური ქვეყნებით, რომელნიც ლამპენენ ჩვენს განადგურებას და ისინი ყოველთვის ბასრგებლენენ შემთხვევით, რომ თავს დაგვეს ხან. ამიტომ, ამხანაგებო, ჩვენი მრეწველობაც ამ მიმართულებით უნდა განვითარდეს, რომ ან გარიში გაეწიოს ასეთ მდგომარეობას. მე მოვიყვან აქ ჯერ მე-15 ყრილობის დადგენილების ერთ პატარა ადგილს, სადაც, ლაპარაკია მრეწველობის განვითარებაზე; ეკ, რას ამბობს ამ მე-15 ყრილობის დადგენილება:

„ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის პოლიტიკასთან შეთანხმებით პირველ რიგში უნდა გაძლიერდეს საწარმოო საშუალებათა წარმოება იმ გვარად, რომ მძიმე და მსუბუქი ინდუსტრიის, ტრანსპორტისა და სასოფლო მეურნეობის ზრდა, ე. ი. მათ მხრივ წამოყენებული საწარმოო მოთხოვნილება ეუზრუნველყოფილ იქნეს საბჭოთა კავშირის ... საიერი წარმოებით.

უფრო სწრაფი ტემპით უნდა განვითარდეს ინდუსტრიის ის დარგები, რომელნიც მოკლე ხანში ეოადგენენ საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ძლიერების და თავდაცვის უნარიანობას, რომელნიც წარმოადგენენ განვითარების შესაძლებლობის გარანტიას ეკონომიური ბლოკადის შემთხვევაში, ასევე ტეპენ დამოკიდებულებას კაპიტალისტური მსოფლიოსაგან და ხელს უწყობენ სასოფლო მეურნეობის გარდაქმნას უფრო მაღალი ტეხნიკისა და მეურნეობის კოლექტივიზაციის საფუძველზე“.

აქ აშკარად ჩანს, ამხანაგებო, ის მიმართულება, რომელითაც საერთოდ ჩვენში მიმდინარეობს მრეწველობის განვითარება. ჩვენ მრეწველობას ვყოფთ ორ უმთავრეს დარგად: ერთი დარგი არის მძიმე ინდუსტრია, რომელიც ამზადებს საშუალებებს წარმოებებისათვის, საერთო იარაღებს, მანქანებს ან ამზადებს ისეთ საგნებს, რომელიც საჭიროა ყოველდღიური ხმარებისათვის. ჩვენი პარტიის უმალესი ორგანო, ლენინური ინ მხედველობაში ჩვენს საერთაშორისო მდგომარეობას, ამბობს, რომ ჩვენ უნდა გავსდოთ ჩვენი ქვეყანა მრეწველობის მხრით და, ხერხოდ, მეურნეობის განვითარების მხრივ, ...

ში—1.159 ჰექტ., 1926 წელში 1.348 ჰექტ., 1927 წ. 1.920 ჰექტ., 1928 წელს 4.010 ჰექტ. როგორც ხედავთ ჩვენ არაფე თუ მივახწეოთ ომამდე არსებულ დონეს, არაფედ გავასწრეთ კიდეც მას ბეგრით წინ.

ბაზა ჩაის პროდუქციისა 1913 წელში უდრიდა 131.000 კლგ. 1922 წელში 192.711 კლგ. 1926 წელში 196.570 კლგ., 1927 წ. 221,938 კლგ., 1928 წელში 254.118 კლგ. ამ საქონლის რეალიზაცია გვაძლევეს შემდეგ სურათს: 1926 წელში გასაღებულია 195.837 კლგ., 1927 წ. 220.189 კლგ., 1928 წელში 253,707 კლგ.

თუ რა უნდა მოგვცეს 5 წლის განმავლობაში ჩაის განეთარებამ, ამის შესახებ ქვეგით ვიტყვით.

მესაქონლეობა

ეხლა საინტერესოა თუ რა მდგომარეობაში იმყოფება მესაქონლეობა, თუ ჩვენ არ ავიღებთ ცხენების რაოდენობას, აქ, უნდა ვთქვათ, რომ ვერ მივალწიეთ ომის წინანდელ დონეს; დანარჩენ დარეგებში ომის წინანდელი დონე უკან მოვიტოვეთ, მაგ.,მსხვილ-ფეხარქონია საქონელი 1913 წელში უდრიდა 1.273.000 სულს, 24—25 წელში 1.426.400. 25—26 წელში 1.465.100, 26—27 წელში 1.501.300, 27—28 წ. 1.521.000, ცხვრის რაოდენობა უდრის 1913 წ. 1.654.000, 24—25 წელში 1.910.700, 25—26 წელში 2.105.200, 26 — 27 წელში 2.263.600, 27—28 წ. 2.185.000; ასევე ითქმის ოხვების, ღორების და შინაური ფრინველების შესახებ. სოფლის მეურნეობის მოელი პროდუქცია, განსაკუთრებით ორი დარგის მცენარეულობის და, და მესაქონლეობისა მაინც და მაინც ზრდას ვერ იჩენენ. 1913 წელში ეს ღორებულება უდრიდა ომამდე არსებულ ფასებში 113,939.500 მ., მხოლოდ 23—24 წელში 97.929,700 მ., 24—25 წელში 84.064.500 მ., 25—26 წ. 115,292.200 მ., 26—27 წ. 124,252,700 მ. და 27—28 წ. ჩამოვიდა 114.154.300 მანეთზე, ე. ი. წინა წელს 35 გვიჭერნა დიდი ზრდა, მხოლოდ უკანასკნელ წელს 35 ოკლო თითქმის და ცოტათი მეტი 1913 წლის ღორებულებაზე. ეს აიხსნება იმით, რომ გასულ წელში ჩვენმა მეურნეობამ განიცადა სტიქიური უბედურება.

სატყეო მეურნეობა

სოფლის მეურნეობის ერთ დიდ დარგს წარმოადგენს სატყეო მეურნეობა, ვის ეკუთვნის ეს მეურნეობა. მრეწველობას თუ სოფლის მეურნეობას, არ ვიცით, ეკვემდებარება უმაღლეს სამეურნეო საბჭოს, საკურორტო სამმართველოს თუ მიწსახკომს. ჩვენში ძალიან არასწორი წარმოდგენა აქვთ ტყის რაოდენობაზე. საქართველოში ტყე ბეგრი მოიპო�oება შედარებით სხვა ქვეყნებთან, მაგრამ ზოგს სამწუხაროდ ბეგონია, რომ ტყე გამოუდეგელია, ასე მსჯელობს უმეტესი ნაწილი ჩვენში. ასეთი მიდგომა საქმისადმი შეუძლებელია, რომელი დარგი, რომელი დაწესებულება, რომელი ორგანიზაცია არ გინდათ, რომ არ ფიქრობდეს ჩვენში ტყის საშოვნელობის ფენომენზე. ეს ფენომენი ეფუძნება ტყის ბალანსს, ეს ბალანსი ეფუძნება ტყის ზრდას. ეს ზრდა ეფუძნება ტყის ფართობს. ეს ფართობი ეფუძნება ტყის ბეგრ მოიპოიება შედარებით სხვა ქვეყნებთან, მაგრამ ზოგს სამწუხაროდ ბეგონია, რომ ტყე გამოუდეგელია, ასე მსჯელობს უმეტესი ნაწილი ჩვენში. ასეთი მიდგომა საქმისადმი შეუძლებელია, რომელი დარგი, რომელი დაწესებულება, რომელი ორგანიზაცია არ გინდა, რომ არ ფიქრობდეს ჩვენში ტყის საშოვნელობის თვისი ფენომენიდან მდგომარეობის გათვალისწინებას! ჩვენ განმარხსოდეთ გვაქვს გამოვიკვლიოთ თუ რამდენი სახეობა ქარხანა არსებობს ჩვენში და ვის ეკუთვნიან ქარხნები, ჩვენში რამდენი ტყე ეკუთვნიან ქარხნები ტყის დაცვის საქმეს, ჩვენში ტყის დაცვა უფრო ძნელია, ვიდრე სხვა კულტურულ ქვეყნებში, ეს საქმე ჩვენში უფრაოდ ბოდიერ არის დატოვებული; არავინ ფიქრობს არც ტყის დაცვაზე და არც იმის აღდგენაზე, რასაც ჩვენ ვსჭრით და ვანადგურებთ. ჩვენ მხოლოდ ვსცდილობთ, რაც შეიძლება მეტ გავჩეხოთ ტყე. ტყე უნდა დავიცვათ, რადგან ამის მოთხოვნეს მეურნეობის საჭიროება; დიდი ყურადღება უნდა მიეცეს მას არამარე თუ ცენტრალური ორგანიზაციისაგან, არამედ ყველა ადგილობრივ ორგანიზაციის მხრით, რომელებიც არ ფიქრობენ თუ რა მოელით მათ ხვალ — ტყის განადგურების გამო.

მე არ შეეჩერდები ამაზე ამსაგებო. რასაკვირველია ტყის ეკსპლოატაცია იძლევა საკმაო დიდ შემოსავალს, ასე, მაგალითად, 26—27 წელს შემოსავალი უდრიდა 836.000 მანეთს, 27—28 წელს, 1,856,900 მანეთს.

ბამბა, თამბაქო, აბრეშუმი და კენაფი

ეხლა ამსაგებენ, არ შეეჩერდები ბამბის და თამბაქოს ფართობებზე, რომლებიც ეკუთვნიან საერთო ტეხნიკურ კულტურას. რქვეს იცით, რომ ბამბის გაშენების საქმეში ჩვენ თითქმის მივაღწიეთ ომის წინანდელ დონეს, ეს ფართობი წელს უკვე აღდგენილი იქნება. რაც შეეხება თამბაქოს, აქ ჩვენ გადავეკარეთ ომის წინანდელ დონეს რამოდენიმე ათასი ჰექტარით, დაახლოებით 4—5 ათასი ჰექტარით.

ჩვენ ეხლა შემოვიღეთ ახალი ტეხნიკური კულტურა, ეს არის კენაფი, რასაც დიდი სამრეწველო მნიშვნელობა აქვს.

ბამბის ფართობი 1913 წ. უდრიდა 8.193 ჰექტ., 1923 წ.—1.465 ჰექტ., 1925 წ.—7.601 ჰექტ., 1926 წ.—8.886 ჰექტ., 1928 წ.—7.844 ჰექტ.

თამბაქოს ფართობი უდრიდა 1913 წელში 10.028 ჰექტ., 1925 წ.—11.202 ჰექტ., 1926 წ. 14.870 ჰექტ., 1927 წ.—14.122 ჰექტ., 1928 წ. 14.781 ჰექტ.

გაზაფხულის თესვა

ახლა მე მინდა თქვენი ყურადღება მივაქციო თესვის კამპანიას. თუ ავიღებთ აბრეშუმს, ვნახავთ, რომ 1926 წელში მოსახლეობის მიერ შეძენილი არის 97,000 კილოდან ოქმანი, 1927 წელში 97,827 კილოდან, 1928 წ. 86,669 კილოდან. მოსავალი 1913 წელში უდრიდა 1.556.100 კლგ., 1926 წ. 2.457.000 კლგ., 1927 წელში 1.965.600 კლგ., 1928 წელში 2.646.327 კლგ., ამრიგად, ყველა ამ კულტურების დარგში, გარდა ბამბისა, მიღწეული და გადაცილებული არის ომამდე არსებული დონე.

როგორც იცით, ამსაგებო; ჩვენ თესვის კამპანიას ორგანიზაციულად ვატარებთ მხოლოდ გასული წელიდან. აი, ეხლანდელი გაზაფხულის თესვის კამპანია წარმოადგენს მესამე კამპანიას, თუ რა მნიშვნელობა აქვს თესვის კამპანიას, ამაზე ლაპარაკი არ ღირს, რადგან ყველასთვის ცხადია იგი; მაგრამ შეუძლებელია არ აღვნიშნოთ, რომ ამ დარგში ჩვენ ჩამოვრჩით სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებს, და იმისათვის, რომ ჩვენ არა გვაქვს დიდი გამოცდილება, ეს საქმე ზედ მოწეს. რიგდეს, ისე, როგორც ამას თხოულობს საქმე.

რა მოგვცეს ჩვენ თესვის კამპანიამ? ჩვენი გეგმა იყო გასული წლის შემოდგომის თესლის კამპანიით გავეგდებინა შემოდგომის ნათესების ფართობი 8 პროც.-ით წინანდელ წელთან შედარებით, ჩვენ გავადიეთ 6 პროც.—7 პროც., ე. ი. 205.000 ჰექტარის მაგიერ დაათესილი იქნა 218.000 ჰექტარი, თავი და თავი ამ საქმეში ჩვენ დღეს წინ გვიდგას, ეს არის გაზაფხულის თესვის კამპანია. ჩვენ დაახლოებით უნდა გავადიდოთ ნათესების ფართობი ა.-კ. კომისიის გამოაწერშებით 56.000 ჰექტ., ხოლო საქართველოს თესვის კომისიის გამოაწერშებით 43.500 ჰექტარით. თუ, რამდენად შეგასრულეთ ჩვენ ამ გეგმას, ამას გვიჩვენებს ახლო მომავალი. აქ ბადიეს საკითხი მხლოდ იმის შესახებ, რამდენად გამოვიყენეთ ყველა ის საშუალებანი, რომლებიც ჩვენ განკარგულებაში იყო, რომ დაგვეინტერესებინა გლეხკაცობა ამ საქმით, ამის თქმა გადაჭრით, რასაკვირველია, შეუძლებელია, რადგანაც ჩვენ ჯერ ხათანადო ცნობები არ მოგვეპოვება, მაგრამ ერთი გარემოება მაინც უტყუარია.

მთავრობას მიეტანოთ აქვს ყოველგვარი ზომები, რომ გლეხების ფართო მასას საშუალება მიეცეს ნათესების გადიდების საქმეში. რა გაკეთდა ამ საზრით? ამსაგებეთ, არის გაწეული დიდი ხარჯები, რომელიც არასოდეს ან ოფოდენ. ჩვენ ბევრი გრძელვადიანი და მოკლეგადიანი სესხი, უკვე გაეცემული გვაქვს თითქმის 2029900 მ. გარდა ამისა ამ. კონტრაქტაციის სახით დაურიგდა გლეხებს 4.447.700 მანეთი. ეს საკმაოდ დიდი თანხა არის, რომლის დანაშულებასაც იყო ვლეხების დაინტერესება ნათესების ფართობის გაზრდით, არის თუ არა შესაძლებელი მარილაც გადიდდეს ჩვენში ეს ფართობი, არის სტატისტიკური ცნობები, რომლებიც შეიძლება გაზვიადებული არის რამდენმე პროცენტით, მაგრამ დაახლოებით ისინი მაინც იძლევა სწორ და ნათელ სურათს. ეს ცნობები გვეუბნებენ, რომ საქართველოში თითქმის 1.333.900 ჰექტარი მოწა. შეიძლება ამაში ურევია ჯაგნარი, ან ფარფაცი და სხვაგვარი ადგილები. მაგრამ, რომ ნათესი მაინც ამ რიგნიდან შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს დასაოსებად, ეს აშკარაა.

აქ უნდა აღინიშნოს, ამსაგებენ შემდეგი: ეს, რაც გათვალისწინებულია გეგმით თესვის კამპანიაში, თუ 100 პროცენტით არა, 50—60 პროცენტით მაინც იქნა დაბალყოფილებული. ეს, მაგალითად, ცხენები, რომელსაც იძლევა თესვის კამპანიის ჩიტარებული კომისია პირველ და მეორე კვარტალის დასაწყისში წინასწარი ცნობით ხანკომსაბჭოს, მიღრ დამტკიცებული გეგმა შესრულებულია შემდეგნაირად: ტრაქტორების მხრივ. 100 პროც., გუთნის—დაახლოებით 80,7 პროც., სათესი მანქანით—104,2 პროც., ტრიერით—114,7 პროც., ფარცხით—71 პროც. და სათესლე მასალით გეგმის მიხედვით—16 პროც. რომ ვსთქვათ საქმეები შეასრულეთ დამაყოფილება ყველი ის მოთხოვნილებანა, რაც ჩვენ გვქონდა ამ დარგში, ტყუილი იქნება რადგან ეს შეუძლებელი იყო; მაგრამ ისიც რაც გაკეთდა, მინც დამაკმაყოფილებელია, რადგან ასეთი მუშაობა პირველი მაგალითია ჩვენს პრაქტიკაში.

ფქალთა მეურნეობა

რასაკვირველია, ჩვენ გვერდს ვერ აუვლით წყლის მეურნეობას, მაგრამ ახლს აქ ვერაფერს მოგახსენებთ; ყველაფერი ჯერ კიდევ მუშაობის პროცესშია. დამთავრებული თითქმის არა გვაქვს არცერთი არხი, რამოწყურებელი არის ჩვენი დიდი საქმე. ბევრი თანხა იხარჯება, მინდა ბევრ რამეს გვკბილეგება, მაგრამ დღეს-დღეობით მდგომარეობა ვერ არის დამაკმაყოფილებელი.

იყო შეცდომები, მაგრამ ძველ შეცდომებს ჩვენ ეხლა ვერ გავასწორებთ საქმეებით, ვიცოდით, რომ ნაწილობრივ გამოვასწორეთ იგინი და მომავალში თავიდან ავიცილეთ ახალი შეცდომები. ეხლა ეკეთება ალაზანის გზა, ჯერ-ჯერობით საკმაო თანხა არ არის გადაღებული მის დამთავრებისათვის. 27 წლის განმავლობაში, გარდა იმისა, რაც კეთდება საგზაო დაბეგვრით გზატკეცილებზე და გზებზე ხარჯულია 1.908.569 მან., 27-28 წლ. 2.664.600 მან.

რაგორც იცით, არსებობს აგრეთვე წყალთა ტრანსპორტი, ნავთსადგურები: ფოთში, ბათუმში, სოხუმში, ოჩეფჩირეში, გაგრაში, და სხვაგან. მე არ შეეჩერდები დაწერილებით მათ მუშაობაზე. აღვნიშნავ, რომ ჩვენში ჩნდა და ახალი წყალთა-ტრანსპორტი მდინარე რიონზე. უკვე გასული წლიდან დაიწყო ამ მდინარეზე ბეგრის მიმოსვლა და საკონლის გადაზიდვა. ჩვენ ვფიქრობთ, მომავალში ეს საქმე უფრო უნდა განვთარდეს, რასაც დიდი მნიშვნელობა ექნება ხალხის ეკონომიკაში.

საერთო დაბანდებანი ჩვენს მეურნეობაში

როგორც სწარმოებდა ჩვენში უკანასკნელ წლების განმავლობაში სახ. მეურნეობისათვის სხვადასხვა საშუალებებზე ან და ფონანსიური სახსრების მიწოდება? მე მოვიყვან ციფრებს: 25—26 წელს მოელ ჩვენ სახ. მეურნეობაში დაბანდებული იქნა 19.180.600 მ., 26—27 წ. 32.710.300 მან., 27—28 წ. 40.025.000 მ., 28—29 წ. ნავარაუდევია, რომ უნდა დაბანდდეს 55.657.800 მან., აქ ჩვენ გვაქვს მართლაც დიდი ზრდა, ამათში, თუ ავიღებთ სოციალ მეურნეობას, იქ დაბანდებული იყო 1925—26 წ. 3.314.700 მან., 26—27 წ. 5.209.700 მან., 27—28 წ. 6.835.800 მ., 28—29 წ. 10.472.000 მან., მრეწველობაში: 25—26 წ. 3.552.200 მ., 26—27 წ.6.618,700 მ 27—28 წ. 12.075.100 მ., 28—29 წ. 12,800,000 მან ელექტრო მშენებლობაზე დანაოგულია: 25—26 წ 5.433.400 მ., 26—27 წ. 8,024,100 მ., 27—28 წ. 5,581.100 მ. 28—29 წ. ბეთვალისწინებულია საკონტ. ციფრებით 7.115.000 მანეთი. გზათა მშენებლობაზე, თუ მივიღებთ მხედველობაში, ყველა კაპიტალურ ხარჯებს, გაწეულია 25—26 წ. 1.600.000 მ., 26—27 წელში 1.980.000 მ., 27—28 წელში 2.901.400 მ., 28—29 წ. 3,417.000 „ როგორც ხედავთ, კაპიტალური ხარჯები სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგებზე ყოველწლეურად მატულობენ.

კონტრაქტაციის საქმე ჩვენში

ოქრიოდე სიტყვით ადგნშნავ კონტრაქტაციის საქმეს. ჩვენში ეს არის, ამსაგებენ ახალი საქმე. კონტრაქტაციის ხაზით მზადდება ჩვენში სოფლის მეურნეობის დაახლოებეთ 4 ობიექტი. გაფრცელები მატყლი, თამბაქო, ბამბა და კენაფი. აქედან მატყლი, ბამბა და თამბაქო სრული 100 პროცენტია. რაც შეეხება კენაფს, ეს დაახლოებით 50 პროცენტია.

ტრაქტორები საქართველოში

მე გამომრჩა, სხვათა შორის, ალბერშნა ტრაქტორების რაოდენობა ჩვენში. უნდა მოგახსენოთ, რომ ცნობები, რომელიც ჩვენ გვაქვს, მაინც და მაინც ცხონარად არ მომაჩნია. ამ ცნობებით გასულ წელს ჩვენ ვგვანდა განაწილებული 248 ტრაქტორი, განაწილდა ამ ტრაქტორებისა საერთოდ სწორათ ვერ არის შესრულებული ეს ისინი არ არიან ბამოყენებული ისე, როგორც უნდა იყოს, საკმაოა ამას მეტი ყურადღება მიექცეს.

სას--სამ. გადასახადი

ეხლა შევჩერდები სასოფლო-სამეურნეო გადასახადზე. თქვენ იცით, რომ 26—27 წ. ამ გადასახადიდან აკრეფილი იქნა 1.775.393 მანეთი. 27—28 წ. 2.290.289 მან. განთავისუფლებული იყო ამ გადასახადიდან 26—27 წ. ყველა მეურნეობის 60.9 პროც., 27 წელს კი 44,5 პროცენტები.

საკაბშირო და ადგილობრივი ექსპორტი

ეხლა რამოდენიმე სიტყვა ექსპორტის შესახებ. ამსაგებენ, როგორც იცით, ჩვენი ექსპორტი საკაბშირო მასშტაბით ასეთია: დღეგანდელი ექსპორტი ოდენის ომამდელ არსებულ ფასებში 60 ოქტ. ეს მოიხედავთ იმისა, რომ ექსპორტიდან გამოყენებული იქნეს დასაოსებელ, ეს ბუმბერაზი.

აქ უნდა აღინიშნოს, ამსაგებენ შემდეგი: ეს, რაც გათვალისწინებულია გეგმით თესვის კამპანიაში, ეს ეს ეს ... ...

ᲒᲠᲫᲝᲚᲝᲑᲐ

ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ ᲞᲘᲚᲡᲣᲓᲡᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲔᲘᲛᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡᲐ ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘᲔᲑᲘ ᲣᲙᲔᲗᲔᲑᲔᲑᲘ ᲞᲘᲚᲡᲣᲓᲡᲙᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

„დადგა მომენტი, როცა უნდა მოხდეს საბოლოო ანგარიშის გასწორება სეიმთან“

ᲩᲘᲜᲔᲗᲨᲘ ᲐᲣᲪᲘᲚᲔᲑᲚᲐᲓ ᲡᲗᲕᲚᲘᲐᲜ ᲒᲐᲜᲪᲮᲝᲗᲥᲚᲔᲑᲐᲡ ᲤᲘᲜ-ᲘᲣᲠ-ᲡᲘᲐᲜᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲩᲐᲜ-ᲙᲐᲘ-ᲨᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ

ᲞᲘᲚᲡᲣᲓᲡᲙᲘᲡ ᲤᲔᲠᲘᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲐᲮᲘᲚᲘ

ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲐ, 9 აპრ. პილსუდსკის წერილს კომენტარიებს უკეთებენ პოლონელების მთელი პრესის ფურცლებზე. ეარმპეის ორ გაზეთს კონფისკაცია უყვეს პილსუდსკის წერილის კრიტიკისათვის. ნაციონალური პარტიის საბჭომ პილსუდსკის წერილის გამო მიიღო რეზოლიუცია. რეზოლიუციაში ნათქვამია, რომ „ამ წერილს გამოქვეყნება, რომელისთვისაც პასუხისმგებელი ადამიანი მთავრობა, ზიანს აყენებს სახელმწიფოს ინტერესებსა და პრესტიჟს“-ო.

კათოლიკური გაზეთი „პოლონია“ აღნიშნავს, რომ გაზეთებმა 700 ზღვარი მისცეს პილსუდსკის წერილის მოთავსებისათვის. გაზეთი სწერს:

„ჩვენს აზრით, გაზეთებმა ძალიან მცირე ფასი მისცეს, როდესაც გამოაშკარავეს პილსუდსკის სულის სიღრმისა, როგორც ფსიქოლოგიური გამოკვლევის ობიექტს და პოლიტიკური მსჯელობის საგნის, გაკეთებით უფრო ძვირად ღირსო“.

„მემამულეთა ორგანო კმაყოფილებას გამოსთქვამს პილსუდსკის გამოსვლის გამო, იგი იმედოვნებს, რომ დადგა მომენტი, როცა უნდა მოხდეს საბოლოო ანგარიშის გასწორება სეიმთანაო.

ებაკზოელებება ოპოზიციის ოგანებში პილსუდსკის წერილის გამოქვეყნებაც გამო გამოი ხატა იმაში, რომ მოხდა მრავალი არაოფიციალური თათბირი ოპოზიციონერთა ჯგუფების ბელადებისა. ხმა დაიღა, რომ ოპოზიციას განზრახვა აქვს შეადგოს პარლამენტის საგანგებო სესიის მოწვევისათვის საჭირო ხმების რიცხვი. ხმა დადის აგრეთვე, რომ სეიმის თავმჯდომარეს დაშინსკის ახსნა-განმარტება მოითხოვა იმ ბრალდებათა გამო, რომლებიც ეკისრებიან სეიმს წარადგინა.

პოლონეთის სოციალისტური პარტიის წევრები აცხადებენ, რომ ახალი გადადგომილების ყოველგვარ ცდას, რაც შეიძლება მოხდეს ახალი კონსტიტუციის თავზე მოხვევისთ, ისინი აშკარა წინააღმდეგობას გაუწევენ, მაგრამ მათი პრესის ტონი ამტკიცებს, რომ პოლონეთის სოც. პარტიას შეტაკებისა ეშინია და იგი ყოველგვარი საშუალებით შეეცდება აიცილოს თავიდან ეს შეტაკება. ადს)

ᲐᲛᲑ. ᲚᲘᲢᲕᲘᲜᲝᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲕᲘᲔᲜᲐ, 9 აპრილი. „ნეიე ფრეიე პრესე“-ში გამოქვეყნდა ავსტრიის დეპეშათა საგაერტოს ცნობა ვარშავიდან, დათარიღებული 8 აპრილით. ამ ცნობაში ნათქვამია, თითქოს **ლიტვინოვმა** ვარშავაში გაელის დროს ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ მისი აზრით, საყოველთაო განიარაღება შეიძლება განხორციელდეს 1933 წლის. ლიტვინოვმა საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა კომისარიატის ვინელ კორესპონდენტს მიანდო განაცხადოს, რომ აღნიშნული ცნობა მოკლებულია ყოველ საფუძველს და რომ ლიტვინოვს ვარშავაში არავითარ ჟურნალისტთან საუბარი არა ჰქონია. (ადს).

ᲛᲐᲙᲓᲝᲜᲐᲚᲓᲘ ᲐᲛᲑ. ᲞᲘᲠᲘᲡᲢᲐᲤᲝᲠᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ, 9 აპრილი. მაკდონალდმა შემდეგი განუცხადა „დეილი ჰერალდ“-ის წარმომადგენელს:

„ჩვენს ქვეყანაში თანდათან მეტი ხალხი მიდის იმ დასკვნამდე, რომ ალბათ ძალიანაც გაგრძელდეს იხვლის-საბჭოთა ურთიერთობის ეხლანდელი მდგომარეობა. ყველაზე იცის, რომ ინგლისის მანქანათმშენებელ და სხვა ტრანსპორტის სურთ მიიღონ შეკვეთები რუსეთისაგან და მიისწოფოვენან ამისაკენ. მთელი საკითხი პირობებშია. ამ მხრივ განსხვავება მუშათა პარტიასა და მის კრიტიკოსებს შორის, როგორც ეტყობა, მდგომარეობს სიტყვების მნიშვნელობის, სხვადასხვა გაგებაში. ჩვენი მოწონაალმდეგენი კონსერვატიული პარტიიდან საკმაოდ ისე ხატავენ, თითქოს მუშათა პარტია იმის მომხრეა, რომ ინგლისის მთავრობის მიერ საბჭოთა მთავრობისათვის სესხის მიცემა მინიმუალურ იქნას ინგლისში საბჭოთა შეკვეთების განაწილების წინასწარ პირობად. ჩვენ არ ვიძლევით იმ წინადადებას, რომ ინგლისის მთავრობამ საბჭოთა მთავრობას სესხი მისცეს მაინცდამაინც საბჭოთა შეკვეთების გამო. მაგრამ სინამდვილეში, თუ რუსეთი იმ რაოდენობით მისცემს შეკვეთებს ინგლისის მრეწველობას, როგორც პიკაკი აცხადებს, მარტო ეს იმდენად ასწევს რუსეთის კრედიტს, რომ რუსეთი შესძლებს ახლო მომავალში ჩვეულებრივი გზით დასდოს სესხი ფულის ბაზარზე დამაკმაყოფილებელ პირობებში“.

დასასრულ, მაკდონალდმა განაცხადა:

„დიპლომატიური ურთიერთობის გაწყვეტა ყოველი შენიშვნის გარეშე, როგორც პიატაკოვი ამბობს, წარმოადგენს აუცილებელ პირობას იმისათვის, რომ ინგლის-საბჭოთა ვაჭრობა დიდი მასშტაბით განვითარდეს. ამის ახლო მომავალში განხორციელება სურს ყველს, ვინც დაინტერესებულია „ინგლისის მოღუწეველობის კეთილდღეობაში“. (ადს).

ᲡᲐᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲝ ᲡᲐᲛᲖᲐᲓᲘᲡᲘ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲨᲘ

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ, 9 აპრილი. ირჩევენის წინასწარი კამპანია ინგლისში თავ. ■ ■ ■

რუმინეთის პოლიციის თავდასხმა
უნიტარულ პროფკავშირების ყრილობაზე

ვენა, 9 აპრილი. რუმინეთის უნიტარული პროფკავშირების ყრილობაზე, რომელიც ტემეშვარში შეკრებილი, მოხდა რუმინეთის პოლიციის უმსავსები გამოსვლა. პროფკავშირთა სახლში, სადაც ყრილობის სხდომები იმართება, გადასასვენეს დოკტანის საპარობილეში გარდაცვლილი მუშა-ფურნალისტის **ფონგაგის** გვამი. ფონგაც კომუნისტური მუშაობისათვის ხუთი წლის დაპატიმრება ჰქონდა მისჯილი. პოლიციამ მოითხოვა ფონგაგის გვამი რათა თავიდან აეცილებინა დაკრძალვის დროს მუშთა დემონსტრაციები. ეს მოთხოვნა არ იქნა დაკმაყოფილებული. **პოლიციამ ალყა შემოარტყა პროფკავშირთა სახლს და მოინდომა გვამის გატაცება.** პოლიციის **საპატიო ყარაულმა წინააღმდეგობა გაუწია.** პოლიციამ ასტეხა სროლა, **დაჭრა რამდენიმე კაცი და გატაცა ფონგაგის გვამი.** დაპატიმრებულ იქ 250 კაციდან საპყრობილეში დასტოვეს 62 კაცი, რომელთაც პასუხისგებაში აძახეენენ სახელმწიფოს დაცვის კანონის ძალით. პროფკავშირთა სახლი დაბეჭდეს. როგორც ბუქარეშტიდან პრესა იუწყება, უნიტარული პროფკავშირების წინააღმდეგ მიღებული იქნება უსასტაკესი ზომები, შიძლება პროფკავშირები დაშალონ კიდეც. ბუქარეშტიდან პრესა მოითხოვს, რაც შეიძლება სასწრაფოდ გამოიკეს კანონი კომუნისტების წინააღმდეგ. (ადს).

მუშურ-გლეხური ბლოკის გამარჯვება
სისხლისმღვრელი შეტაკებანი

ვენა, 9 აპრილი. ბუქარეშტიდან მიღებული ცნობით, 7 აპრილს ეფლაკში მოხდა სათიმო არჩევნები, რომელშიაც მუშურ-გლეხურმა ბლოკმა ხმების ასსოლუტური უმრავლესობა მიიღო. **ამგვარად რუმინეთში სათიმო მმართველობა პირველად გადავიდა მუშურ-გლეხური ბლოკის ხელში.**

ოფიციალური ორგანიები გაკვირვნ ლაპარაკობენ არჩევნების გაუქმების შესაძლებლობაზე.

მუშურ-გლეხური ბლოკის გამარჯვება ეფლაკში მოწმობს, რომ განმაკიცდნენ მუშთა რევოლუციონური ორგანიზაციები ეილ ვის ხეობაში, რუმინეთის ქვა-ნახშირის მთავარ რაიონში (ადს).

მუშეგის პროტესტი ჩერგიგელის წინააღმდეგ

ბერლინი, 9 აპრილი. მრავალმა საწარმომ, პროფკავშირმა და სასპორტო საზოგადოებამ მიიღო საპროტესტო რეზოლიუციები ცერგიგელის წინააღმდეგ, რომელმაც აკრძალა პრეკელი მაისის დემონსტრაციები, მრავალ საწარმოში აირჩიეს პრეკელ მაისის ჩამტარებელ კომიტეტები.

გაფიცვა ალუენში
საგაფიცვო კომიტეტის წევრთა დაპატიმრება

პარიზი, 9 აპრილი. როგორც „ლიბერნიტე“ იუწყება, თუმცა ალუენში ქარხნები უკვე გაიხსნა, მაგრამ მუშობა გაფიცულთა მხოლოდ 10 პროცენტმა განაახლა. ქრისტიანულ პროფკავშირთა წევრების ერთმა ნაწილმა — უმუშევართა ლემონსტრაცია. უმუშევართა ჯგუფმა ზუბაკაშტში ქალაქის ცენტრში გამართა დემონსტრაცია შემდეგი ლოზუნგით: „მოგიციცთ პური და სამუშაო“. პოლიციამ უმუშევრები გაფანტა. 11 უმუშეველი დაპატიმრეს. (ადს).

— **ანტი-იტალიური დემონსტრაცია.** როგორც იტალიის პრესა იუწყება, ვენაში ფეხბურთის მატჩის დროს მოხდა შეტაკება იტალიასა და ავსტრიის ჯგუფებს შორის. დამსწრე საზოგადოებამ ანტი-იტალიური დემონსტრაცია მოაწყო. (ადს).

— **კომფუნიტების დაპატიმრება სმირნაში.** სმირნაში ყოველდღე აპატიმრებენ კომფუნისტებს. დაპატიმრებულია 24 კაცი. გაიცა განკარგულება სმირნასა და სხვა ქალაქებში კიდევ 24 კაცის დაპატიმრების შესახებ. (ადს).

ᲨᲣᲒᲚᲛᲐᲒᲐᲠᲗᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲝ ᲤᲐᲜᲓᲘ

„ინდოეთი საფრთხეშია“

ლონდონი, 9 აპრილი. „ინდოეთის საკანონმდებლო კრებაში ყუბპარის აფეთქების საყოველთაო აღფოთებაზე მიიპყრო ინდოეთიში. მემბრეხენე ჩრეიბში ფართოდ არის გავრცელებული ის აზრი, **რომ ფეთქება ფეიტ-პროფაკტორმა მოაწყვეს.** ინდოეთი. ეს მოვლენები მოსაწყენი რეტოლიარობით. ეფორიდებიან, რაც ძალიანებურად იწვევს ის აზრს, **რომ ხდება რაღაც** გეგმასთან შეფარდებით.

„სუნდეი ეფორეკერ“-ის მიმობილველი ამის გამო სწერს:

„ეროველ დღეს მოაქვს ინის ახალი დაშმატკეფილები ნაბოთი, რომ კონსერვატორები ფეკმოანენ გამოიყენონ ირეჩენბინოს შეფდეგი ფაზები: „ინდოეთი საფრთხეშია“.

შემდეგ გაზეთი აღნიშნავს, **რომ კონსერვატიული პრესა გულმოდგინეთ ამუშავებენ, საზოგადოებრივ აზრს, იგი თითქოს, ცნობებს ინდოეთის საზღვარზე მომხდარი მეფლეფრეგების შესახებ და ახსენებს „დიდი ტელეგრაფ“-ის პეშეგეიერი კორესპონდენტის ეკანანსკენ თავდასმის ინდოეთზე.**

დასასრულ, გაზეთი ეხება სენტენბისა და ბიატენის მტრობას ეროველ ეფორეკერ“-ში. სწერს:

„ეს მტრობა შეიძლება გადაიქცეს საბაბად არა მარტო ინგლისის თავდასხმისათვის ავღანისტანზე, არამედ ზოგიერთი სხვა ამეზისათვისაც. ეკრათი თითქმის სუტკენის გახმეკლოსაბ ზარმოადგენს სპარსეთის მისწრაფების ობიექტს, და ეხლა ლონდონი ამბოლოდ ხედს სპარსელების ხელში იყოს გერათი, ვიდრე ეს საბჭოთა კავშირისადმი მეგობრულად განწყობილ ავღანელთა ხელში. თუ ინგლისი მოსკოს სპარსეთს ეკრათის დაჭერის საშუალებას, სამაგიეროდ კონცესიებს მიიღებს სპარსთან სამხრეთ ნაპირზე, რაც ერთნაგეთ თან დაკავშირებს სიმაშვილ“. (ადს)

ინგლისის ᲙᲠᲘᲖᲘᲡ ᲧᲣᲑᲐᲠᲘᲡ ᲐᲤᲔᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲑ

ლონდონი, 9 აპრილი, „ტაიმ“-ის კოლეოიესპონდენტი დელიდან (ინდოეთის დედა ქალაქი) ინდოეთის საკანონმდებლო კრებაში ყუბპარის აფეთქების ფიმ სწერს:

„საკანონმდებლო: კრების ყველა ფრაქციიდ ეზლი უდა დარწმუნდეს, რომ ინდოეთში გაფიფრებული რეკოლიუციონური მოძრაობა, რომელსაც საზღვარგარეთიდან ხელმძღვანელობენ. კრების თავმჯდომარე პატელი ეოთად-ერთი არ იქნება ამით შორის, ვინც დარწმუნდება, **რომ საჭიროა უნიშრავლის კანონის მიღება“.**

„ტაიმს“-ი მოწონაეე წერილში სწერს, რომ ტურკელები, **რომლებიც ეკუნენ** „ბანკიერ რეპრესიებს“. ასეთი რეპრესიები შეიძლება ხელიდ ეკეთოს ინდოეთის ეკონომიურ ხასიათის სიძნელეებს. **ეს** ბოლოდროინდელ ეკონომიურ ნაშრომი, ამტკიცებ ჩვენი ნაშრომების ნაწილი გადმოგვაგზავნეს საბჭოთა უკრაინაში, სადაც მათ სო. ეკონომის მეცნიერებათა აკადემიის დახმარებით გამოეცემა. უკრაინის მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიული სექციის მუშაობაში მონაწილეობას ღებულ მრავალი გალიციელი მეცნიერი მუშაკი.

გალიციის ისტორიული ეკონომიური ცხოვრების ნაშრომი, ამტკიცებ ჩვენ ნაშრომების ნაწილი გადმოგვგზავნეს საბჭოთა უკრაინაში, სადაც მათ სო. ეკონომის მეცნიერებათა აკადემიის დახმარებით გამოეცემა. უკრაინის მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიული სექციის მუშაობაში მონაწილეობას ღებულ მრავალი გალიციელი მეცნიერი მუშაკი.

ᲒᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲬᲕᲐᲕᲔᲑᲐ ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲨᲘ

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ, 9 აპრილი. „ტაიმ“-ის ინდოეთიდან მიღებული ცნობა ინდოეთის საკანონმდებლო კრებაზე ორი ყუმბარის აფეთქების შესახებ მხოლოდ ხაზს უსვამს იმას, **რომ ატმოსფერი ინდოეთში თანდათან უფრო მძიმდება.** ამ დღეებში ინგლის - ინდოეთის მთავრობა შეეცადა გაეყვანა საკანონმდებლო კრებაზე კანონი კომუნისტების წინააღმდეგ, რომელიც მარშანდელ სეტტემბრის სესიაზე უარყოფილ იქნა მხოლოდ ერთი ხმის (თავმჯდომარის ხმის) უმრავლესობით. ყოველ ეეს ბაგრეშეი, **რომ უკანასკნელი წლის ამბებმა, სახელდობრ, ახალმა რეკოლიუციონერმა ტალღამ, ინდოეთის ბურჟუაზია უფრო მეტი დაამოხის გზაზე დააყენა ინგლისს** ამპერიალისზმის მიმართ, **რომელიც რევოლიუციონერი მოძრაობის გამანადგურებელი „მაკარ“ პოლიტიკას ანხორციელებს.** მაგრამ მოუხედავად ამისა, **რომ** საგაფიცო მოძრაობამ ინდოეთში **უკანასკნელ** ნანეზეში ასეთი **ძმაყრი ხასიათი მიიღო,** მიუქედავად ამისა, **რომ ინდოეთის პროლეტარიატს უკანასკნელ გამოსვლებს აშკარა კლასობრივი ხასიათი აქვს, ინდოეთის ბურჟუაზიას მაინც არ შეუძლია აშკარად შეუკავშიროს.** ინგლისის კოლონიზატორებს, რადგან ეს შეკავშირება მას მთლად გაუტეხს სახელს მახეთის თვალში. **ამით ახსნება მისი ქანაობა** და რეკვეა, **ამით ახსნება საკანონმდებლო კრების** თავმჯდომარის პატელის **წინააღდეგ — „გადავდოთ“ კომფუნისტების წინააღმდეგ მიმართული კანონპროექტის განხილვა.**

რათა ზეგავლენა მოეხდინა ნაციონალურ ბურჟუაზიაზე და იგი უფრო მეტი დათმობის გზაზე დააყენებინა, ინგლის - ინდოეთის მაკგრობამ შეთხზა „კომფუნისტური შეთქმულების“ ისტორია და დაიპატიჟა **მუშათა მოძრაობის** უფრო აქტიური **წევრები. ამათი საქმე გაარჩევა ახლო მომავალში, ინგლის - ინდოეთის მთავრობის განზრახვით, ამ პროცესის მასალეებ**ის მიხედვით, **შესაძლებელი იქნება რევოლიუციონური მოძრაობის წინააღმდეგ ფართო შეტევის გამართლება.** გასაკვირველი არ იქნება, **თუ ტორორისტული აქტი, რომლის შესახებაც ლაპარაკია დღევანდელ დეპეშაში, ინგლის-ინდოეთის სალაფშო პოლიციის მიერ მოწყობილი** ლაღმოჩნდება **იმ მიზნით, რომ დაამნინონ ინდოეთის ბურჟუაზია და დაანახონ მას, რომ „კომფუნისტური შეთქმულება“ რეალურია და არა მოგონილი.** ეს აზრი ეხადება კაცს რეტტერის **იმ ცნობასთან დაკავშირებით, რომ ყუმბარებთან ერთად დარბაზში დაშვარეს რომელებები ინდოეთის სოციალისტური რესპუბლიკანური არმიის“ რევოლიუციონერი მოწოდ**ება **„საპატიო მთავრსარდლის“ მიერ ხელმოწერილი.** ძნელია მოკლე ოფიციალური ცნობის **მიხედვით გარკვევა იმისა, თუ რაშია მომწყვარ ამბის აზრი. რასაკვირველია,** ისიც შესაძლებელია, **რომ ყუმბარები გადაისროლეს გაბრაზებულმა ტერორისტულმა ელემენტებმა ეკანანსკენ მასზეური დაპატიმრებისა და რეპრესიების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად. ამის შესახებ მსჯელობა შეიძლება ფაქტ**ების **ეკონომიურად ეფიციალურ ცნობებ**ით **ეკონომიურ ხასიათის სიძნელეებს.**

ᲡᲠᲣᲚᲘᲐᲓ ᲣᲙᲠᲐᲘᲜᲘᲡ ᲛᲔᲝ-2 ᲞᲐᲠᲢᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ

ᲮᲐᲠᲙᲝᲕᲘ, 10 აპრილი. გაიხსნა სრ. უკრაინის მეორე პარტკონფერენცია. შესავალ სიტყვაში ამხ. პეტროვსკიმ განაცხადა:

„ჩვენ ამგვარად ისეთ მომენტს განვიცდით, რომელსაც საგარეო და საშინაო დაბრკოლებები მოითხოვენ პარტიის უფრო მტკიცე მთლიანობას და გადამწყვეტ ზომებს მიღებას დასახულ ღონისძიებათა განსახორციელებლად.

უკრაინის კომუნისტურმა ორგანიზაციამ ღირსეულად ჩატარა ბრძოლა ტროცკიზმთან, რომელიც „მემარცხენე ფრაზას“ ამოეფარა, ნამდვილად კი მემარჯვენე პოზიციებს იცავდა. ეხლა ყველასთვის ნათელია, რომ ტროცკიზმი მოლიანად და სავსებით გაკოტრდა და კონტრ-რევოლიუციის ბოიზი ჩაეფლო.

ტროცკისტების დაცემის უკანასკნელ ნამეგზს ძლევეთ მათი მთავარი ბელადი და ოდეური ხელმძღვანელი ტროცკი, რომელიც ეჭვმდე მივიდა, რომ ბურჟუაზიულ პრესაში ვამ-ვსებს წერილებს და ჩვენს პარტიას ცილს სწამებს. ამჟამად ზოგიერთი ჩვენი ამხანაგი კვლავ იჩენს მერყეობას. უკვე რამდენიმე თვეა ვებრძვით მემარჯვენე გადახრას. მემარჯვენე გადახრა გამოიწვია იმ ნამოსვლამ, რომელსაც ამჟამად განვიცდით. პარტიამ კვლავ უნდა გამოიჩინოს სიმტკიცე და უნარი იმ პოზიციების დასაცავად, რომლებიც მოვიპოვეთ ოქტომბრის დღეებში და რომლებსაც ვამაგრებთ და ვაფართოვებთ ამჟამად სოციალისტური მშენებლობის პროცესში. საჭიროა უარეს ბოლშევიკობა, რომ დიდი სიძნელეების დროს მტკიცედ დახვდე ჩვენი პოზიციების წინაღმდეგ მტრულ შემოტევას. როგორი ცილისწამებაც არ უნდა გაავრცელონ ტროცკისტულმა ოპოზიციამ ან მემარჯვენე უკლონისტებმა კომფუნისტური პარტიის, საკავშირო კომპარტიის ცეკას და ამხ. სტალინის წინააღმდეგ, ისინი ვერასოდეს ვერ შესძლებენ შერაყონ ჩვენი რიგების მთლიანობა. ჩვენ მოსკოვის, ლენინგრადის და სხვა მოწინავე ორგანიზაციებისაგან ხელი-ხელ ჩაკიდებულნი ფოლადისებური სიმტკიცით გავსწევთ წინ სოციალიზმის განსახორციელებლად, როგორც ჩვენმა, ისე მთელ მსოფლიოში“.

სპპაკონ პრეზიდიუმში არჩიეს საკავშირო კომპარტიის ცეკას პლენიუმის ამხ. ორჯონიკიძე და კაგანოვიჩი, **რასაც კონფერენცია მხურვალე ტაშით შეხვდა.** (ადს)

ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲡᲔᲡᲘᲐ

ᲑᲐᲥᲣ, 10 აპრილი. 9 აპრილს საღამოს შესდგა ახორციელების ახალი შემადგენლობის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პირველი სხვა.

ახორციელების ცეკის თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ამხ. ალამალიოღლი, მის მოადგილეებად — ამხ. სულთან მეჯიდი ეფენდიევი და დოგელათოვი, ცეკის მდივნად ალი მამედოვი. ცეკის პრეზიდიუმს წევრებად არჩეულ იქნენ ამხ. ბუნიატ-ზადე, კონუმკინი იუსუფ კასიმოვი, მუშადი გუსეინოვი, მომეფიანოვი, მამედ სულთანოვი გამიდ, სეირიოლოვი, ზულფუგარი, რიზაევი მირ ბაში კასუმოვი, მირკადიროვი, ორდუბატსკი (ექიმი), ლუნინკოვი (მუშა), ხანატერიევი, მომედოვი (გლეხი). ემირ ყული გაგა-ოღლი, ალიევი (მუშა). კანდიდატებად — ამხ. სოფიკი ბაბაიანი სუსანა, გერეტერტი, დოკეჩკო, ზაბრაილოვი, მარიამ ამდულაევა, პროფ. კალუგინი, ალიმანოვი ალიოღლი.

ახორციელების სახალხო კომისართა საბჭოში არჩეულ იქნენ: სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარეები — ამხ. მუსაბეკოვი, მის მოადგილედ — ამხ. მონუმკინი და ალიევიდეკი, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრად და ახორციელების სახელმწიფო პოლიტიკურ სამმართველ. თავმჯდ. — ამხ. რიზაევი, სახ. მეურნ. უმაღ. საბჭოს თავმჯდომარედ — ამხ. ალიევი-დეკეკი. ჯანმრთელობის სახალხო კომისრად — ამხ. კადირლი, იუსტიციის სახალხო კომისრად — ბაგირი ჰაჯიევი (ყუბის მაზრის აღმასკომ. მაგ. თავმჯდომარე), ფინანსთა სახალხო კომისრად — ამხ. თეიმური ალიევი. ზრდის სახალხო კომისრად — ამხ. ალამანი, განათლების სახალხო კომისრად — მუსტაფა ყულიევი, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისრად — ამხ. პარიშინი, სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისრად — ჰაჯიევი მუხტარი, ვაჭრობის სახალხო კომისრის რწმენებულად — ამხ. რადიონოვი, სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს მმართველად — ამხ. ტალლობლი, „აზნეფტ“-ის გამგეობის თავმჯდომარედ — ამხ. ბარინოვი, ბაკოს საბჭოს თავმჯდ. — ამხ. კონუმკინი. (ადს)

ᲛᲣᲨᲐᲝᲒᲐ ᲣᲛᲯᲝᲒᲔᲡᲓᲔᲒᲐ
ᲓᲝᲜᲑᲐᲡᲨᲘ

**მოსკო	sაი, 10 აპრილი.** საბჭოთა კავშირის ს. მ უ საბჭოს კონიუქტურულ ბიუროს ცნობით, დონბასში მუშთა უმუშაობესდება. შრომის რეჟიმის განსამტკიცებლად წარმოებული კამპანია დადებით შედეგებს იძლევა. შრომის ნაყოფიერება მატულობს. წლის ძირეული ნახევრის განმავლობაში „დონუგოლ“-ში ქვანახშირის მოპოვება ადიოდა უდრის წლიური პროგრამის 50,1 პროცენტს. როგორც ეტყობა, წლიური პროგრამა შესრულებული იქნება (ადს).

ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲬᲕᲐᲕᲔᲑᲐ ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲨᲘ

ინგლისის ოფიციალური რეიტერის სააგენტოს დღეგანდელი ცნობა ინდოეთის საკანონმდებლო კრებაზე ორი ყუმბარის აფეთქების შესახებ მხოლოდ ხაზს უსვამს იმას, **რომ ატმოსფერი ინდოეთში თანდათან უფრო მძიმდება.** ამ დღეებში ინგლის - ინდოეთის მთავრობა შეეცადა გაეყვანა საკანონმდებლო კრებაზე კანონი კომუნისტების წინააღმდეგ, რომელიც მარშანდელ სეტტემბრის სესიაზე უარყოფილ იქნა მხოლოდ ერთი ხმის (თავმჯდომარის ხმის) უმრავლესობით. ყოველ ეეს ბაგრეშეი, **რომ უკანასკნელი წლის ამბებმა, სახელდობრ, ახალმა რევოლიუციონერმა ტალღამ, ინდოეთის ბურჟუაზია უფრო მეტი დაამოხის გზაზე დააყენა ინგლისს** ამპერიალისზმის მიმართ, **რომელიც რევოლიუციონერი მოძრაობის გამანადგურებელი „მაკარ“ პოლიტიკას ანხორციელებს.** მაგრამ მუუხედავად ამისა, **რომ** საგაფიცო **მოძრაობამ ინდოეთში უკანასკნელ** ნანეზეში ასეთი **ძმაყრი ხასიათი მიიღო,** მიუქედავად ამისა, **რომ ინდოეთის პროლეტარიატს უკანასკნელ გამოსვლებს აშკარა კლასობრივი ხასიათი აქვს, ინდოეთის ბურჟუაზიას მაინც არ შეუძლია აშკარად შეუკავშიროს.** ინგლისის კოლონიზატორებს, რადგან ეს შეკავშირება მას მთლად გაუტეხს სახელს მახეთის თვალში. **ამით ახსნება მისი ქანაობა** და რეკვეა, **ამით ახსნება საკანონმდებლო კრების** თავმჯდომარის **პატელის წინააღდეგ — „გადავდოთ“ კომფუნისტების წინააღმდეგ მიმართული კანონპროექტის განხილვა.**

რათა ზეგავლენა მოეხდინა ნაციონალურ ბურჟუაზიაზე და იგი უფრო მეტი დათმობის გზაზე დააყენებინა, ინგლის - ინდოეთის მაკგ რობამ შეთხზა „კომფუნისტური შეთქმულების“ ისტორია და **დაიპატიჟა მუშათა მოძრაობის** უფრო **აქტიური წევრები. ამათი საქმე გაარჩევა ახლო მომავალში, ინგლის - ინდოეთის მთავრობის განზრახვით, ამ პროცესის მასალეებ**ის **მიხედვით, შესაძლებელი იქნება რევოლიუციონერი მოძრაობის წინააღმდეგ ფართო შეტევის გამართლება.** გასაკვირველი არ იქნება, **თუ ტერორისტული აქტი, რომლის შესახებაც ლაპარაკია დღევანდელ დეპეშაში, ინგლის-ინდოეთის სალაფშო პოლიციის მიერ მოწყობილი** ლაღმოჩნდება **იმ მიზნით, რომ დაამნინონ ინდოეთის ბურჟუაზია და დაანახონ მას, რომ „კომფუნისტური შეთქმულება“ რეალურია და არა მოგონილი.** ეს აზრი ეხადება კაცს **რეტტერის** იმ ცნობასთან **დაკავშირებით, რომ ყუმბარებთან ერთად დარბაზში დაშვარეს** რომელებები **„ინდოეთის სოციალისტური რესპუბლიკანური არმიის“ რევოლიუციონერი მოწოდ**ება **„საპატიო მთავარსარდლის“** მიერ ხელმოწერილი. ძნელია მოკლე ოფიციალური ცნობის **მიხედვით გარკვევა იმისა, თუ რაშია მომწყვარ ამბის აზრი. რასაკვირველია,** ისიც შესაძლებელია, **რომ ყუმბარები გადაისროლეს გაბრაზებულმა ტერორისტულმა ელემენტებმა უკანასკნელი მასზეური დაპატიმრებისა და რეპრესიების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად. ამის შესახებ მსჯელობა შეიძლება** უფრო **დაწერილებითი ცნობების მიღების შემ დეგ.**

ყოველს შემთხვევაში ცხადია, რომ კომუნისტებს ამ ყუმბარებთან აბსოლუტურად არა ვითარი კავშირი არა აქვთ, რადგან, როგორც ვიცით, კომუნისტები ინდოეთიდან ტერორის წინააღმდეგნი არიან. ამიტომ წინდაწინვე უნდა გავფაქტოთ ხელისუფლების ყოველივე ღონე, მიმართული იქითკენ, რომ გამოიყენოს ეს აქტი, როგორც „ბამხილებელი საბუთი“ კომუნისტებს წინააღმდეგ, როგორც პროვოკაცია, რომელის მიზანსაც შეადგენს ინდოეთში მუშათა მასიური მოძრაობის განადგურების მომზადება და ზეგავლენის მოხდენა ინგლისის მუშათა ფართო ფენებზე.

„პრავდა“, 9 აპრილი.

ᲒᲐᲚᲘᲪᲘᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲩᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ ᲙᲘᲔᲕᲨᲘ

კიევი, 10 აპრილი. ლვოვიდან ჩამოვიდნენ შეკრებულნი სახელმის სამეცნიერო საზოგადოებ ბის თავმჯდომარე აკადემიკოსი სტუფინსკი და ბალეციელი მეცნიერი ბერეზანუკი. სტუფინსკიმ სუბრის დროს განაცხადა:

„ჩვენ ამ ბოლოს ლვოვში **შესაძლებლობა არა გვიქმეს გამოგსცეთ მრავალი სამეცნიერო ნაშრომი, ამიტომ ჩვენი ნაშრომების ნაწილი** გადმოგვგზავნეს საბჭოთა კავშირში, სადაც **მათ** ეროვნული **ბიბლიოთეკა** ინახავს. ეროვნული **ბიბლიოთეკა** ამ ბოლოს **ბ. ოლეგ ბოგატიროვ**ის **ხელმძღვანელობით** ალაგებ **ეროვნული** ბიბლიოთეკ**ის** ნაშრომ**ებ**ს. **ეროვნული** ბიბლიოთეკ**ა** ამ **ბ. ოლეგ ბოგ**ატ**ი**როვ**ის** ხელ**ი**ს**ა**ბ**ა**ლ**ი** ალ**ა**გ**ებ**ა **ეროვ**ნ**ული** ბ**ი**ბ**ლ**ი**ოთ**ეკ**ის **ნ**ა**შ**რ**ომ**ებ**ს.

ᲒᲠᲘᲢᲐᲜᲔᲗᲘᲡ ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ
(ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲤᲘᲗ ᲡᲐᲣᲗᲐᲠᲘ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲒᲐᲜ)
ᲞᲘᲐᲜᲣᲠᲘᲡ ᲛᲐᲠᲒᲐᲜᲔᲪᲘᲡ ᲔᲥᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲒᲐᲣᲐᲠᲗᲝᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ
ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲒᲖᲘᲜᲔᲑᲐ Უ ᲪᲮᲝᲛᲝᲗᲨᲘ

მოსკოვი, 10 აპრილი. ვუშინ აქ შესდგა საკავშირო სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს უცხოეთის განყოფილების სხდომა, რომელზედაც **პიანუარის** საკითხად იდგა მოხსენება **ბიანუარის** მარგანეცის ექსპორტის და მარგანეცის ამოღების საქმის ტენნიკურად გაუმჯობესების შესახებ.

გადაწყდა ბიანუარში აგებულ იქნას ძლიერი ტენნიკური ქარხანა, რომელიც ადგილობრივადვე დაამზადებს მაღაროებისათვის საჭირო მთავარ იარაღ-მოწყობილობას. ამას გარდა გადაწყვეტილია ფოთის ნავთსადგურში მოეწყოს მადანს ვაგონებიდან გემში გადატვირთვის მექანიზაცია. მთელი ამ მოწყობილობათა შენებლობა უნდა დასრულდეს 1928-30 წლების განმავლობაში.

ამასთანავე სხდომაზე გადაწყდა მთელი რიგ ზომების მიღება მარგანეცის თვითღირებულების შესამცირებლად 15 პროცენტით. ფეროსმარგანეცის დამამზადებელ ქარხნის ასაგებად გადადებული უნდა იქნეს შვიდი მილიონი მანეთი.

ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘ ᲞᲠᲣᲡᲘᲘᲡ ᲓᲔᲚᲔᲒᲐᲪᲘᲘᲡ ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

მოსკოვი, 10 აპრილი. აღმოსავლეთ-პრუსიის ობერ-პრეზიდენტმა, ამჟამად საბჭოთა კავშირში მყოფ პრუსიის ეკონომიურ დელეგაციის თავმჯდომარემ დოქტორ ზარმა შემდეგი განუცხადა მოსკოვის პრესის წარმომადგენლებს:

აღმოსაავლეთ პრუსია განიცდის მწვავე ეკონომიური ხასიათის სიძნელეებს. **ᲒᲠᲘᲢᲐᲜᲔᲗᲘᲡ ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲘ**

მკითხველებმა „პრავდა“-ს დეპეშებიდან იკითხეს სამგალი ხასიათის ფაქტები. პირველგვარი ფაქტებია ინგლისის მრეწველთა დელეგაციის გამგზავრება საბჭოთა კავშირში, ამბ. ბატაკოვის განცხადება ბრიტანეთ-საბჭოთა ეკონომიური ურთიერთობის პერსპექტივების შესახებ და საერთაშორისო პრესის გამოძახილი ამ განცხადებაზე. მეორეგვარი ფაქტებია— ინდოეთში მომხდარი ამბები და ის, თუ რაგორ იუწყება ამ ფაქტებს ინგლისის რეაქციონური პრესა. მესამეგვარი ფაქტია—მორიგი სენსაცია, რომელიც შეთხზეს ამ საქმის სათანადო ოფიციალურ ცნობებ და რომელიც მსოფლიოს ამცნო ყვითელმა „მორნინგ პოსტ“-მა,—ეს არის, საიდუმლო „დოკუმენტი“, რომელიც შეიცავს, მართლაც განცვიფრებულ ცნობებს შპიონაჟის, საბოტაჟის, მოსკოვის საიდუმლო ინსტრუქციების, შიკრიკების, ბრიტანეთის კომპარტიის „დამატებით განყოფილების“ და სხვათა შესახებ.

რაც უნდა საოცრად გეჩვენოთ პირველი შეხედვით, ამ სამგვარი ხასიათის ფაქტებს შორის არსებობს გარკვეული მჭიდროვანი კავშირი, რომლის გამოცნობა არც ისე ძნელია.

ინგლისის დელეგაციის გამომგზავრება საბჭოთა კავშირში და სიტის წარმომადგენლთა მოსვლა მოსკოვში წარმოადგენს ისეთ ფაქტს, რომელსაც საკმაოდ დიდი საერთაშორისო პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს, რაც უკვე აღვნიშნეთ. ინგლისის მრეწველთა დელეგაციის ჩამოსვლა მოსკოვში, რასაკვირველია, „მკირეოდენად“ განსხვავდება სკოტლანდ-იარდის „რაინდების“ არკოსზე თავდასხმისაგან. ინგლისის ბურჟუაზიის ეს ნაბიჯი, ჩვენ ვფიქრობთ, „ეკონომიური გონიერების“ საზღვრზე ზედმიწევნით აწონილი, განსაზღვრულ პირობებში, უპირველეს ყოვლისა კი—თუ იგი არ შეჩერდება შუა გზაზე ან ის შემდეგ ბანსაც იტყვის,—ეს ნაბიჯი შეიძლება გადაიქცეს დასაწყისად ინგლის-საბჭოთა სამეურნეო ურთიერთობის სერიოზული ფაქტიკურ განვითარებისათვის საქმიანი და ერთმანეთის ინტერესის გაგების საფუძველზე. ზარალი, რომელიც ინგლისის ეკონომიკამ განიცადა იმის გამო, რომ ინგლისის მთავრობა ქრიკიულ ბოიკოტს აცარიგდა საბჭოთა კავშირის მიმართ, საკმაოდ ლიმა ლაპარაკი ისეთ ჩხრეკედელობაზე, როგორსაც წარმოადგენს „მორნინგ პოსტ“-ის მიერ შეთითხნილი ფარსი?

მაგრამ ჩვენ სრულებით არ შეგვიძლია ექვი, რომ ამ ჩხრეკედელობას, ისევე, როგორც პროვოკაციულ ცნობას ინდოეთიდან, საკმაოდ გარკვეული დანიშნულება აქვს ინგლისის როგორც საშინაო, ისე საგარეო პოლიტიკის თვალსაზრისით.

ინგლისი არჩევნების წინ ადგას. პოლიტიკური ბარომეტრი კარგს არ უქადის შუბლმაგართა შემდგარ მმართველ ჯგუფს. რატომ არ უნდა გამოიყენონ ასეთ პირობებში „კომუნისტურ ფრონტ“-ი? რატომ არ უნდა დაიფრთხონ მეფეტენები „მოსკოვის ხელით“ (ეს სხვ?. რატომ ლიტვინოვს არ უნდა მიაწეროონ ინდოეთის რევოლიუციონერ მუშათა და გლეხთა თავგანწირული ბრძოლა? რატომ ყირამალა არ უნდა დაიყენონ ფაქტები ერთხელ კიდევ და არ აცნობონ მსოფლიოს, რომ „საბჭოთა ჯარი“ თავს იჩენს აფღანისტანის საზღვარზე. მაშინ, როდესაც ნამდვილად თვით ინგლისი სკდილობს ბოლო მოეღოს აფღანისტანის დამოუკიდებლობას“ რატომ არ უნდა ილაპარაკონ „ინდოეთის განსაკუთრებულ“, რატომ არ უნდა ოგანგამენ, „ტერორისტულ აქტებზე“, და რატომ არ უნდა გამოაქვეყნონ ასეთი ცნობები, რომლებსაც აშკარა პროვოკაციის სუნი ეფდის? (განა სწორედ მოსწრებულ დროს არ დანიშნეს ამის წინად სკოტლანდ-იარდის ერთ-ერთი უდიდესი „მუშაკი“ პოლიციის უფროსად ბენგალიაში?) რატომ არ უნდა ჩაედინათ ყოველივე ეს და ერთხელ კიდევ არ გამჟღავნდათ ამომრჩეველთა ყურეში ჭორებით „მოსკოვის ხელის“ შესახებ?

მეორეს მხრით, რატომ არ უნდა შეუშალონ ხელი ინგლის-საბჭოთა საქმიან ურთიერთობის გაჩაღებას, თითქოს ადგილი აქვს მოსკოვის „ბორორს ინტრიგებს“? საქმიანი არგუმენტების უქონლობის გამო რატომ

წარმოების რაციონალიზაციისათვის

განვამტკიცოთ შრომის დისციპლინა

შრომის დისციპლინის განმტკიცების კამპანიამ უკვე გამოიღო თავისი ნაყოფი.—სტალინის სახელობის ოქრომძღვავალთა და ვაგონების შემკეთებელ ქარხანაში შრომის ნაყოფიერება თანდათან იზდება.—თამბაქოს ტრესტის კოლოფების ქარხანა უკანასკნელ ხანებში ლებულობს უთავრის ნედლ მასალას.

შრომის ნაყოფიერება იზრდება

საწარმოო თათბირების მუშაობის შემოწმებამ ხელი შეუწყო არა მარტო საწარმოო თათბირების დეფიციტების გამოშიფრებებს და მისი მუშაობის გაჯანმრთელებას. არამედ ამავე ადგილის გამოამეღავნა ჩვენი წარმოების ნაკლოვანებანი, ფლის სინალოლეზე გამოოტანა ყველა ის მიზეზები, რომლებიც ხელს უშლიდნენ ეკონომიკურ პირობების გაუმჯობესებას, შრომის ნაყოფიერების ზრდას, მუშა გამომყენონა ქსელის გაფართოებას და საერთოდ წარმოება ინტენსიურ გაფართოებას - გაუმჯობესებას. ეს ისეც უნდა ეფიქროდეს, ეინაიდან საწარმოო თათბირების, მუშობისა და დამოკიდებულია ჩვენი წარმოების ეკონომიკა. საწარმოო თათბირების სწორი და ზეაწამეწონილი მუშაობა თავდებია შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და წარმოების გაფართოებისა.

საწარმოო თათბირების მუშაობის შემოწმებამ, შემდეგ მიღებულმა პრაქტიკულმა ღონისძიებებმა და შრომის დისციპლინის განმტკიცებამ და ნაყოფიერების აწევამ კამპანიაში მონაწილეობას ღებულობენ ფეტოლინენ მრეწველობა ფართო მასები და ხელს უწყობენ შრომის დისციპლინის განმტკიცების საქმეს. ამ-ბობენ ის გარემოება, რომ ყველა ის საწარმოო, სადაც შემჩნეული იყო შრომის ნაყოფიერების დაცემა სპეციალურ წესს პირველ კვარტალში უკანასკნელ ხანებში განმტკიცდა შრომის დისციპლინა და გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება. ავეჯეულობის ქარხანში სადაც საწარმოო თათბირების მუშაობას შემოწმებამდე, ზეჩარი იყო შემთხვევა შრომის დისციპლინის დარღვევისა და ნაწარმოების თვითღირებულების ფაქტიური ზრდისა, ეს ფაქტი ადგილობრივი კადრების ნაკლოვანებებით ეხსნებოდა. ეს ფაქტი ადგილობრივ ეკონომიკურ ორგანოებს ეფიქრებინ

ნასამართლე

40,000 მანეთის გაფლანგველი

სამი დღე გასტანა გაფლანგველ კონტანტინე ზალიკაშვილის გასამართლებამ.

ბრალდებული ცდილობდა დაემტკიცებინა, რომ ამ 40,000 მანეთის გაფლანგვაში შეს ეხმარებოდნენ მოლარე ანდიდულაძე და მოანგარიშე ჯაველიშვილი, მაგრამ სასამართლო გამოძიებამ საეჭვოდ დადასტურა, რომ მთელი ეს თანხა გაფლანგავს მარტო ზალიკაშვილს. სულ ყველა ყალბი უწყება შედგენილია ამ „პატარა აშორდას“ მიერ.

მოწმეებმა დაადასტეს გამოაშკარავა, რომ ზალიკაშვილი ვერც ერთ კაპეიკს ვერ გაფლანგავდა, რომ რკინის გზის „უწყებაში არ ყოფილიყო გამეფებული უსიამტანობა, დანაშაულებრივი უყურადღებობა. მთელი წლების განმავლობაში არავის არ უფიქია, მე-6 უბნის კანტორის სამუთების, გადასინჯვა, არავის თავი არ შეუწუხებია იმისათვის, რომ ერთხელ მაინც შეედარებინა საღარის, და კანტორის სამუთები, გაეგო — რას მოხმარდა საღარიდან ათას მანეთობით გატანილი თანხები.

ძველი „ჩინოვნიკი“, გაქეიფილი „სპეკი“ ჩვენი დროის „აშორდა“ საოგებლობდა ადმინისტრაციის საღათას ძილით და აკალიბრებდა რკინიგზის საღარის.

შოუმეთა დაკითხვის დამთავრების შემდეგ ოლაპარაკა პროკურორმა ამბ. ძალაშიძემ, რომელმაც მოითხოვა ზალიკაშვილ, როგორც სოციალურად საშიშ ელემენტის სასტიკად დასჯა წარდგენილი მუხლის მიხედვით.

განაჩენი

თბილისის მაზრა-ქალაქის სასამართლომ ამბ. 3, ბოლოქაძის თავმჯდომარეობით გუშინ, საღამოს გამოიტანა განაჩენი გამფლანგველ ზალიკაშვილის საქმეზე.

ზალიკაშვილს მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით, სასტიკი იზოლაციით, სასჯელის მოხდის შემდეგ მუდამ ადგილდამყოფულს აკრძალულო აქვს რაიმე თანამდებობის დაკავება სახელმწიფო და საზოგადოებრივ დაწესებულებაში 5 წლის განმავლობაში.

სასამართლო შეიმდგომლობს საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე, რათა უკანასკნელმა შეიმდგომლობა აღძრას საკასაციო სასამართლოში, რომ 1927 წლის ამნისტია არ იქნეს გავრცელებული გაფლანგველ ზალიკაშვილზე.

ბეკრ.

შემოხვევები

ავტომობილის ქვეშ

10 აპრილს ავტომობილი № 128, რომელსაც მართავდა ფოფერა—პეტრე გეტნერი კახეთის ქუჩაზე (№ 40 სახლის პირდაპირ) დაეჯახა ეფიმ ასკარნისძე კირაკოსიანსს (მცხ. კახეთის ქ., 46), კირაკოსიანსაც მოპყვა ავტომობილის ქვეშ და მძიმედ დაშავდა. მას ლოიფრინეს სასწრაფო საექიმო დახმარება და გადაგზავნეს საავადმყოფოში.

ხულიგნების დაპატიმრება

ქალაქის აღმასკომის აღმინისტრატიულმა განყოფილებამ საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისათვის დაუპატიმრა ერთი თვით: ერასატი ივანესძე ლებინიე, კონსტანტინე ლეონისძე გიგინიძე; სამი კვირით: ნაუმ ტიმოთესძე ზინჩენკო (ტუშკოთის თანამშრომელი); 20 ღღით; გარეგინ იაკობისძე ბახრიეევი და აკვსენტი ილიასძე ჯაფარიძე (10 ღღით).

მტკვარში ბედავარდნა

9 აპრილს თაფის დახრობის მიზნით მტკვარში გადავარდა ტყვე-ტრესტის მოსამსახურე—აბარეულ აგაკანოვი, რომელიც დახრობას გადაარჩინეს.

უეცარი სიკვდილი

სამხედრო ამბავნაზე უეცრად გარდაიცვალა ნატალია პოლოსოვა (მცხ. ბარანის ქ., № 12). გვიან გადაგზავნეს ქალაქის პირველ საავადმყოფოს პროზექტორაზე.

ხანძარი

გუშინ ღღისით ვარდისუბნის ქუჩაზე ცეცხლ ვაფრნდა სახლს № 7. ხანძრის დროს დაშავდა ეკა პიტრის ასული ბროდაძე, რომელიც გადაგზავნეს საავადმყოფოში.

ხანძარი გამოიწვია „კეროსინკა“-ს აფეთქებამ.

უგზოდ ავი შემთხვევა

ლენინის ქუჩაზე, № 27 სახლის პირდაპირ მუშკოოთის „ტარკიდან“ გადმოვარდა შალვა გოორგასძე მგელაძე და მძიმედ დაშავდა.

ქურდობა

მორგებული გასაღების საშოალებით გაქურდეს შ. ფაილოფის ფეხსაცმლების სახელოსნო (მადათოვის კუთხეში 28), წაიღეს 500 მანეთის საქონელი. გარდა ამისა, 9 აპრილს ქალაქში ფერიცხოფილა წვრილი ქურდობის 5 შემთხვევა.

ჯიბგირების დაპატიმრება

მალიციამ დაიპატიმრა სერგე გიორგაძე ბუღალიანი და რუბენ ვართანისძე ზაქარიანი, რომელსაც ბრალდებათ ჯიბგირობა.

ფეხბურთი

თბილისში მოსკოვის ფეხბურთელთა გუნდი „კოტ“

ფიზკულტურის თბილისის საბჭომ სამ შეჯიბრებაზე მოიწვია მოსკოვის რკინიგზელთა გუნდი „კოტ“-ი: აღნიშნული გუნდი არსებობს ოქტომბრის რეგიონალიცის სახელობის კლუბთან და ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდათ ითვლება მოსკოვში. შემოდგომის პირველობის გათამაშების დროს მან მოიფინა დიდი

-ბა მოსკოვში, (პირველ ადგილზე გამოიკიანერ ბოლოვი, ბოლოს ადგილზე ბოლ-ბოლ ბიმ-ყვანის მოუგია. ეკლესიასთან ეკლესიისაგან სკოლის ჩამოშორების შესახებ 1921 წ. აპრილის 15-ს თარიღითა და 21 №-ით გამოცემული დეკრეტის მე-11 მუხლით მოლებულ იქნეს შემდეგი რეფერენდუმი:

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ეკლესიებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება „სახელმწიფოს საეკლესიო კონტროლის მიერ სათემო სარეგისტრო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევისა და მათთან საქმიანი კავშირის შესახებ“.

2. სახელმწიფოს საეკლესიო კონტროლის და სათემო სარეგისტრო კომისიების შორის საქმიანი კავშირის დასამყარებლად ფინანსთა სახალხო კომისარიატის სახელმწიფო საეკლესიო კონტროლის სამმართველოსგან, მიღებულ სახელმძღვანელო განმარტებისა და დირექტივების დაგზავნით და აგრეთვე ადგილზე გამგზავრებით სარეგისტრო კომისიების წევრებისათვის უმუალო ინსტრუქტორობის გაწევისა და მათთან უმუალო თანამშრომლობისათვის რეგიონების დროს.

4. სამსახური საეკლესიო განყოფილების ან ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილების გამგეები წარუდგენენ პერიოდულად სათანადო საეკლესიო სამმართველოს, მის მიერ დაწესებულ ფორმით, ანგარიშს თავიანთი მოქმედების შესახებ სარეგისტრო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევის საკითხში.

5. საანგარიშო მოხსენიება-აჭეს რეგიონის შედეგების შესახებ, სათემო სარეგისტრო კომისია წარუდგენს კონტროლიორებისათვის სამაზრო საკონსულო განყოფილებას ან ადგილობრივი ფინანსსების, ქვე-განყოფილებას, რომელიც თავისი მხრით შეკითხვის საშუალებით, მიღებულ საფინანსო-საკონტროლო სამმართველოსგან სათანადო დირექტივებ და განმარტებას რეგიონალთან დაკავშირებულ ყველ საკითხზე.

6. სათემო სარეგიონო კომისია აჭეს შეადგენს სამ ეალიდ: ერთი გადაეცემა სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს, ხოლო ორი ცალი გაეგზავნება სამაზრო საფინანსო განყოფილებას, რომელიც თავისი მხრით, ერთი ცალს გაუგზავნის საფინანსო-საკონტროლო სამმართველოს ცნობად.

7. სამაზრო საფინანსო განყოფილება და ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილება თავიანთს ადეგენენ, რათა სათემო ორგანოებმა შეასრულონ სარეგიონო კომისიებისა და სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის დირექტივები, რაც რეგიონის შედეგად იქნება გაკეთებული.

8. სიფინანსო საკონტროლო სამმართველო მოიწვევს პერიოდულად სათემო სარეგიონო კომისიებს წარმომადგენელთა სამაზრო თათბირებს, ამ თათბირებზე შემუშავდება გეგმები და მეთოდები ქვედა აპარატის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის რეგიონალისათვის. მოხდება თათბირის წევრთა შორის სარეგიონო პრაქტიკით შეძენილი გამოცდილების გაზიარება და სახელმწიფო-საფინანსო კონტროლის მიერ ფართო ინსტრუქციების გაწევა სარეგიონო კომისიების წარმომადგენლებისათვის ყველა საკითხის გამო.

9. საფინანსო-საკონტროლო სამმართველო შეიმუშავებს სპეციალურ სამუშაო პროგრამებს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების ცალკე დაწესებულებათა რეგიონალისათვის, აგრეთვე საკრედიტო ინსტრუქციებსა და ცირკულარებს და, საფინანსო განყოფილებათა შეეფიანთ, მიაწვდის სახელმძღვანელოდ სათემო სარეგიონო კომისიებს.

ოფიციალური განყოფილება

დადგენილება № 83

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს სოც. საბ. რესპ. რევოლიუციონერი კომიტეტის მიერ სახელმწიფოსაგან ეკლესიისა და ეკლესიისაგან სკოლის ჩაშორებრივის თანმაზრე 1921 წ. აპრილის 15-ის თარიღითა და 21 №-ით გამოცემული დეკრეტის მე-11 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

საქართველოს სოც. საბ. რესპ. რევოლიუციონერი კომიტეტის მიერ სახელმწიფოსაგან ეკლესიისა და ეკლესიისაგან სკოლის ჩამოშორების შესახებ 1921 წ. აპრილის 15-ს თარიღითა და 21 №-ით გამოცემული დეკრეტის მე-11 მუხლი მოლებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

11 აკრძალულია, სისხლის სამართლის პასუხისმგებელობის ქვეშ, რელიგიერ მოძღვრებთა სწავლეა ყველა ამ სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კერძო სასწავლებელში, სადაც კი საერთო განათლებას რიცა - ქარხნის სკოლებში, და ტუხნეტუმეში სწავლობენ — სასკოლო - სანტარიელ ზედამხედველობის ფარგლებში.

(ბ) რომელნიც დაქირავებით მეზობენ ძალად ან შინა - მოსამსახურედ — სამეურნეო - სანტარიელ ზედამხედველობის დასაგნით;

(ბ) ამ ორსულ ქალებს მამართ, რომელთა სოფლისთან დაავადება (ამ სენის ყოველ სტადიაში) გამორკვეულია მეფინა - სანიტარული დაწესებულების მიმდინარე მუშაობის დროს.

3. იძულებითი შემოწმებას და იძულებითი ჩაწერა ეკლესიოლ-ოგიურ-ანალიზებს ორგანოებზე აწარმოებენ უსასყიდლოდ.

შენიშვნა. 1. ამ მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნული უფლება ეკუთვნება აგრეთვე ისეთ შემთხვევაზეც, როდესაც საკითხა განმეორებითი შემოწმება.

შენიშვნა 2. იძულებითი წამლობა გაგრძელდეს ამ დროამდე, ვიდრე სენი გადამდები ალბოს ან დაკურნავდეს.

2. იძულებითი შემოწმებისა და აგრეთვე იძულებითი წამლობის უფლება აქვთ ზოგიერთ ეკლესიოლ-ოგიურ-ანალიზებს, თანაც მარტოოდენ ამ პირთა მიმართ, რომელთა დაავადებაც გამორკვეულია მეფინა - სანიტარული დაწესებულების მიმდინარე მუშაობის დროს, და:

ა) რომელნიც ისეთ საბინაო პირობებში, ცხოვრობენ, რომ, სანიტარ სანიტარულ ზედამხედველობის დასაგნით, შეუძლებელი თავიანი სენი შეეყარონ მათ გარშემო მყოფ პირთ;

ბ) რომელნიც ისეთ პირობებში მუშაობენ, რომ, სანიტარულ ზედამხედველობის დასაგნით, შეუძლებელი თავიანი სენი შეეყარონ ამათ, ვისაც ისინი მოსმსახურობას უწევენ ან ვინც მათთან ერთად მუშაობს;

გ) რომელნიც 1 და 2 სიტეტურის და ფაბ-

დადგენილება № 105

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს

ვენერიული სენთან საბრძოლველ ღონისძიებათა შესახებ

ცენტრალურ სენის, გავრცელებასთან საბრძოლველად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ჯანმრთელობის ორგანოს უფლება აქვს: ა) იძულებით შეამოწმოს ესა თუ ის პირი, უკეთუ საკმაო საფუძველი იქნება იფიქროს, რომ მას ვენერიული სენი სჭირს, თანაც ისეთ სტადიაში, როდესაც ეს სენი გადამდებია და უკეთუ ნებაყოფლობით რ თანხმდება შემოწმებაზე; ბ) იძულებით უწყნ ლოს ამ პირს, რომელსაც, ამა დადგენილების მეა-2 მუხლში გათვალისწინებული წესით შემოწმების შემდეგ, აღმოჩენდება ვენერიული სენი გადამდებ სტადიაში, ოდესაც ეს სენი გადამდებ სტადიაში. უკეთუ ეს პირი ნებაყოფლობითი არ თანხმდება წამლობაზე.

შენიშვნა 1. ამა მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნული უფლება ეკუთვნება აგრეთვე ისეთ შემთხვევაზეც, როდესაც საეჭვოა განმეორებითი შემოწმება.

შენიშვნა 2. იძულებითი წამლობა გაგრძელდეს ამ დროამდე, ვიდრე სენი გადამდებ ალბოს ან დაკურნავდეს.

2. იძულებითი შემოწმებისა და აგრეთვე იძულებითი წამლობის უფლება აქვთ ზოგიერთ ეკლესიოლ-ოგიურ-ანალიზებს, თანაც მარტოოდენ ამ პირთა მიმართ, რომელთა დაავადებაც გამორკვეულია მეფინა - სანიტარული დაწესებულების მიმდინარე მუშაობის დროს, და:

ა) რომელნიც ისეთ საბინაო პირობებში, ცხოვრობენ, რომ, სანიტარ სანიტარულ ზედამხედველობის დასაგნით, შეუძლებელი თავიანი სენი შეეყარონ მათ გარშემო მყოფ პირთ;

ბ) რომელნიც ისეთ პირობებში მუშაობენ, რომ, სანიტარულ ზედამხედველობის დასაგნით, შეუძლებელი თავიანი სენი შეეყარონ ამათ, ვისაც ისინი მოსმსახურობას უწევენ ან ვინც მათთან ერთად მუშაობს;

გ) რომელნიც 1 და 2 სიტეტურის და ფაბ-

დადგენილება

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსა

„სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის მიერ სათემო სარეგიონო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევისა და მათთან საქმიანი კავშირის დამყარების“ დამტკიცებისა და ფინანსსა სახალხო კომისარიატთან ინსტრუქტორთა შტატის დაარსების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება „სახელმწიფოს საეკლესიო კონტროლის მიერ სათემო სარეგიონო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევისა და მათთან საქმიანი კავშირის შესახებ“.

2. სახელმწიფოს საფინანსო კონტროლის და სათემო სარეგიონო კომისიების შორის საქმიანი კავშირის დასამყარებლად ფინანსთა სახალხო კომისარიატის სახელმწიფო საფინანსო

დებულება

სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის მიერ სათემო სარეგიონო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევისა და მათთან საქმიანი კავშირის შესახებ

1. სათემო სარეგიონო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევა, რაც დაკისრებული აქვს სახელმწიფოს საფინანსო კონტროლს და მათთან საქმიანი კავშირი განმორეულად ბა სახელმწიფოს საფინანსო, სამაზრო საფინანსო განყოფილებათა გამგეებისა ან კონტროლიორ ორგანოთაგან მიერ როგორც უშუალოდ, ისე ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილებათა გამგეების მეშვეობით.

2. სახელმწიფოს საფინანსო კონტროლის ორგანოთა უშუალო ხელმძღვანელობა და საქმიანი კავშირი განმორეულიდან: ა) ადგ-

ლებზე მივლინებით რეგიონის მოსახდენად (შეურჩევით) სათემო სარეგიონო კომისიის წევრებთან ერთად. ბ) სათემო სარეგიონო კომისიების წარმომადგენელთა სამაზრო თათბირებში მონაწილეობის მიღებით და გ) სარეგიონო კომისიების აქტების შესწავლით და მათ შესახებ დასკვნის მიცემით.

3. სამაზრო საფინანსო განყოფილების ან ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილების გამგეებს დაეკისრებათ მუდმივი მეთვალყურეობა სათემო სარეგიონო კომისიების მუშაობისათვის, რასაც ისინი ანსორიცელებენ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის საფინანსო-საკონტროლო სამმართველოსგან, მიღებული სახელმძღვანელო განმარტებისა და დირექტივების დაგზავნით და აგრეთვე ადგილზე გამგზავრებით სარეგიონო კომისიების წევრებისათვის უმუალო ინსტრუქტორობის გაწევა და მათთან უმუალო თანამშრომლობისათვის რეგიონების დროს.

4. სამსახური საფინანსო განყოფილების ან ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილების გამგეები წარუდგენენ პერიოდულად სათანადო საკონტროლო სამმართველოს, მის მიერ დაწესებულ ფორმით, ანგარიშს თავიანთი მოქმედების შესახებ სარეგიონო კომისიებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევის საკითხში.

5. საანგარიშო მოხსენიება-აჭეს რეგიონის შედეგების შესახებ, სათემო სარეგიონო კომისია წარუდგენს კონტროლიორებისათვის სამაზრო საფინანსო განყოფილებას ან ადგილობრივი ფინანსსების, ქვე-განყოფილებას, რომელიც თავისი მხრით შეკითხვის საშუალებით, მიღებულ საფინანსო-საკონტროლო სამმართველოსგან სათანადო დირექტივებ და განმარტებას რეგიონალთან დაკავშირებულ ყველ საკითხზე.

6. სათემო სარეგიონო კომისია აჭეს შეადგენს სამ ეალიდ: ერთი გადაეცემა სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს, ხოლო ორი ცალი გაეგზავნება სამაზრო საფინანსო განყოფილებას, რომელიც თავისი მხრით, ერთი ცალს გაუგზავნის საფინანსო-საკონტროლო სამმართველოს ცნობად.

7. სამაზრო საფინანსო განყოფილება და ადგილობრივი ფინანსსების ქვე-განყოფილება თავიანთს ადეგენენ, რათა სათემო ორგანოებმა შეასრულონ სარეგიონო კომისიებისა და სახელმწიფო საფინანსო კონტროლის დირექტივები, რაც რეგიონის შედეგად იქნება გაკეთებული.

8. სიფინანსო საკონტროლო სამმართველო მოიწვევს პერიოდულად სათემო სარეგიონო კომისიებს წარმომადგენელთა სამაზრო თათბირებს, ამ თათბირებზე შემუშავდება გეგმები და მეთოდები ქვედა აპარატის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის რეგიონალისათვის. მოხდება თათბირის წევრთა შორის სარეგიონო პრაქტიკით შეძენილი გამოცდილების გაზიარება და სახელმწიფო-საფინანსო კონტროლის მიერ ფართო ინსტრუქციების გაწევა სარეგიონო კომისიების წარმომადგენელებისათვის ყველა საკითხის გამო.

9. საფინანსო-საკონტროლო სამმართველო შეიმუშავებს სპეციალურ სამუშაო პროგრამებს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების ცალკე დაწესებულებათა რეგიონალისათვის, აგრეთვე საკრედიტო ინსტრუქციებსა და ცირკულარებს და, საფინანსო განყოფილებათა შეეფიანთ, მიაწვდის სახელმძღვანელოდ სათემო სარეგიონო კომისიებს.

იურიდიული დახმარება

ნინო სირაძეს

კითხვა

1927 წელს გარდაიცვალა მამაჩემი. გარდაცვალებულს დაერჩინა ოჯახში მე, დედინაცვალი და სიძე ორი შვილით, დედინაცვალმა აღარ ისურვა ჩვენს ოჯახში ყოფნა და წავიდა თავის ძმის ოჯახში საცხოვრებლად. თან წაიღო გაყოფის საშუალებითმიღებული ქონებიდან კუთვნილი საფასური ფულად და უძრავი ქონებიდანაც მიწის წილი.

გეკითხებით: ეკუთვნის თუ არა მიწის წილი დედინაცვალს, იმ დროს, როდესაც მიწ ს რაოდენობა ერთ ნორმაზე ნაკლებია.

პასუხი

მიწა გაიყოფა მხოლოდ მაშინ, როცა კომლი ოყრება ე. ი. როცა ერთი კომლის ადგილზე, ორი ან მეტი კომლი უნდა აღმოცენდეს. თუ დედინაცვალს დამოუკიდებელი კომლი არ შეუქმნია და თავის ძმის ოჯახში შეედგა, მას მიწა ვერ მიეკუთვნება. ამასთანავე უნდა ითქვას ისიც, რომ მიწის გაყოფა არ შეიძლება, თუ კომლს აქვს მიწა კანონიერ ნორმაზე ნაკლები, რადგან თითო განაყოფს არ შეხდება კანონიერი ნორმის ნახევარი. თქვენ მიერ აწერილი პირობების მიხედვით თქვენს დედინაცვალს მიწა არ ერგებოდა და ასეთ განაწილებას არც აქვს რაიმე კანონიერი ძალა, თუ იგი სათანადო წესით არ არის ალრიცხვაში გატარებული, ალრიცხვაში კი მიწის ასეთი განაწილება არ უნდა გატარებულიყო.

ნანასია კოშუაძეს

კითხვა

რვა თვეა, რაც მომიკვდა ქმარი. დამრჩა საკუთარი სახლი სამი ოთახით. ერთ ოთახში ვცხოვრობ მე, ჩემი ქალი და სიძე. ორი ოთახი მაქვს გაქირავებული და ვიღებ 13 მანეთს. ყველაფერ გადასახადს, ვიხდი მე. ერთი ოთახის ქირას მიდადეს ჩემი ბიძაშვილი ქალი და სიძე—მათ უნდათ თითონ იიღონ.

ერგებათ თუ არა მათ ჩემი ოთახის ქირა?

პასუხი

თუ სახლი თქვენ გარდაცვალებულ ქმარს ეკუთვნოდა და მას მთელი სახლი თქვენთვის არ უანდერძებია სახლი ეხლა მემკვიდრეობითია. ეს ნაწილი მიდადეს ჩემი ბიძაშვილ ქალ-ბიჭებზე ან ბიძაშვილ-ბიჭებზე, ან ბიძაშვილ-ქალებზე, ან ბიძაშვილ-ქალ-ბიჭებზე, ეს ნაწილი ეკუთვნის ბიძაშვილ-ქალ-ბიჭებს, ეს ნაწილი ეკუთვნის ბიძაშვილ-ბიჭებს, ეს ნაწილი ეკუთვნის ბიძაშვილ-ქალებს. ეს ნაწილი ეკუთვნის ბიძაშვილ-ბიჭებს, ეს ნაწილი ეკუთვნის ბიძაშვილ-ქალებს. ეს ნაწილ ეკუთვნის ბიძაშვილ-ბიჭებს, ეს ნაწილ